

Standardizarea

ASRO

7 aprilie – ZIUA MONDIALĂ A SĂNĂȚĂȚII
Standardele schimbă viitorul energiei

Standardul român
SR EN ISO 7218:2007 –
tradus de curând în limba română –
standard de bază în domeniul
siguranței alimentare

PUBLIKAȚIE OFICIALĂ A
**ASOCIAȚIEI
DE STANDARDIZARE
DIN ROMÂNIA**

ASRO**DIRECTOR RESPONSABIL**

ALEXANDRU GREABU

COLEGIUL DE REDACȚIE

Prof. Dr. Ing. Mircea Bejan – Universitatea

Tehnică Cluj Napoca

Prof. Dr. Andrei Iliescu – Universitatea de

Medicină și Farmacie “Carol Davila” București

Prof. Dr. Ing. Nicolae Drăgulănescu –

UP București

Prof. Dr. Maria Greabu – Universitatea de Me-

dicină și Farmacie “Carol Davila” București

Prof. Dr. Ing. Laurentie Sofroni –

UP București

Prof. Dr. Ing. Constantin Militaru –

UP București

REDACȚIE

Speranța Stomff

Maria Bratu

Steluța Manolache

Alina Diana Cosmin

Răzvan Bucur

COPERTA ȘI TEHNOREDACTARE

Ștefania Kraus

ASRO

Str. Mendeleev 21-25

Tel: 316 77 24

Fax: 317 25 14

DIRECȚIA STANDARDIZARE

Tel/Fax: 315 58 70

DIRECȚIA PUBLICAȚII

Redacție – Marketing

Tel: 316 99 74

ABONAMENTE ȘI PUBLICITATE**Serviciul Vânzări – Abonamente**

Tel: 316 77 25

Fax: 317 25 14; 312 94 88

CUPRINS

Premiul HELMUT REIHLEN 2010. Concurs pentru tinerii standardizatori din statele în curs de dezvoltare.....	1
Marca NF și scările	3
Standardele schimbă viitorul energiei.....	5
Evaluarea conformității. Furnizarea încrederii în încercare și etalonare	8
7 aprilie – ZIUA MONDIALĂ A SĂNĂTĂȚII.....	13
Reducerea zgomotului în zonele situate în apropierea aeroporturilor	15
Reducerea riscului de rănire a copiilor mici, provocat de airbag-uri, reglementată printr-o specificație ISO.....	16
Standardele internaționale și standardele private	18
Efort comun ISO - CEI pentru evaluarea competenței laboratoarelor	19
Protecția securității înregistrărilor medicale sub formă electronică.....	20
Managementul producției agricole.....	22
Materialele de referință – importanța socială și economică.....	24
Trasabilitatea produselor în lanțul logistic	25
Noutăți legislative apărute în luna martie 2010.....	26
Standardul român SR EN ISO 7218:2007 – tradus de curând în limba română – standard de bază în domeniul siguranței alimentare.....	29
Colaborarea dintre standardizare și cercetare: pârghe pentru creșterea competitivității produselor românești	32

PREMIUL HELMUT REIHLEN 2010

CONCURS PENTRU TINERII STANDARDIZATORI DIN STATELE ÎN CURS DE DEZVOLTARE

LE PRIX HELMUT REIHLEN 2010

Le titre du concours est: *Les normes internationales peuvent-elles aider à lutter contre le changement climatique?* Son but est d'encourager les jeunes professionnels dans les pays en développement et les économies en transition à s'engager dans la normalisation internationale et à susciter une plus grande prise de conscience sur l'importance des normes dans la promotion d'un développement économique sûr et durable

Mots clés: changement climatique, protection de l'environnement, normalisation, concours international ISO

POT AJUTA STANDARDELE INTERNAȚIONALE LA LUPTA CONTRA SCHIMBĂRII CLIMEI?

Scopul concursului este să încurajeze tinerii profesioniști din statele în curs de dezvoltare și cu economii în fază de tranziție să se angajeze în activitatea de standardizare internațională și să conștientizeze mai mult importanța standardelor în promovarea unei dezvoltări economice sigure și durabile.

Premiul este sponsorizat de ISO și de DIN (*Institutul German de Standardizare*), membru al ISO pentru Germania. El poartă numele profesorului Helmut Reihlen, în semn de omagiu pentru importanta contribuție pe care și-a adus-o la sprijinirea membrilor ISO din statele în curs de dezvoltare să își consolideze capacitățile pentru a participa mai intens la activitatea de standardizare internațională. Concursul este organizat în cadrul *Planului de acțiune*

al ISO pentru statele în curs de dezvoltare 2005-2010.

TEMA

Tema selectată pentru Premiul pe anul 2010 este: ***Pot ajuta standardele internaționale la lupta contra schimbării climei?*** Schimbarea climei este o realitate. Ea este și va rămâne cea mai mare provocare cu care se confruntă secolul XXI. Departă de a fi o simplă problemă de mediu printre multe altele, aceasta constituie preocuparea majoră și primordială a epocii noastre. Această problemă este acută: efectele sale, care se accentuează, afectează economia, sănătatea, siguranța, producția alimentară și securitatea, dar și alte domenii.

Impactul schimbării climei este deosebit de intens în țările în curs de dezvoltare, unde el generează noi provocări pentru regiuni întregi care nu dispun de resurse suficiente pentru a se

adapta pe plan social, tehnologic sau financiar.

Secretarul general al ISO, Robert Steele, a declarat: „Standardele vor juca un rol tot mai important în dezvoltarea societăților și economiilor către o schemă de dezvoltare care să țină seama mai mult de mediu. Standardele pot furniza linii directoare clare, pot ajuta la structurarea proceselor și pot oferi un cadru pentru domeniul în plină evoluție al managementului gazelor cu efect de seră (GES). Astfel, ele stimulează apariția de noi piețe pentru tehnologiile ecologice și practicile comerciale care economisesc energie și sunt mai rentabile”.

Pentru cea de-a șasea ediție a premiului Helmut Reihlen, tinerii standardizatori sunt invitați să evalueze potențialul standardelor internaționale, pentru a lupta contra schimbării climei, a explora factorii determinanți de reușită și a identifica provocările și eventualele piedici.

Candidații vor trebui nu numai să aprofundeze subiectul, dar să prezinte și o analiză personală a rolului standardelor și să formuleze idei originale în ceea ce privește situația din țările lor.

CRITERII DE ADMITERE

Concursul este deschis membrilor permanenți ai personalului institutelor de standardizare membre ale ISO din statele în curs de dezvoltare și cu economii în fază de tranziție, precum și delegaților și experților angajați în lucrările tehnice ale ISO, care au fost autorizați de către membrul ISO al țării lor. Limita de vârstă pentru candidați este de 35 de ani (candidații trebuie să fie născuți după 15 martie 1975).

FORMALITĂȚI DE ADMITERE

Pentru a participa la concurs, candidații trebuie să redacteze un eseu pe tema propusă și să completeze formularul de participare la concurs. *Formularul completat și lucrarea finală trebuie trimise în format electronic până la data de 10 mai 2010, în atenția directorului general al ASRO.*

- Numai cererile de participare expediate electronic vor fi acceptate.
- Eseul trebuie să conțină maximum 3 000 de cuvinte sau 10 pagini dactilografiate la calculator, inclusiv tabele și grafice.
- **Eseul trebuie redactat în limba engleză. Dacă engleza nu este limba dvs. maternă, vă recomandăm să apelați la serviciile unui bun cunoscător al limbii engleze,**

pentru ca activitatea și ideile dvs. să fie apreciate la justa lor valoare.

- Dactilografați lucrarea la calculator, folosind caractere de 11 mm, spațiere dublă și margini de 30 mm în raport cu cele patru laturi ale paginii.
- Candidatul are dreptul de a participa numai cu o singură lucrare.
- Lucrările scrise în colaborare nu vor fi admise.
- Candidații acordă ISO dreptul de a le publica lucrările. Laureatul va putea astfel să își vadă eseu publicat pe Web site-ul ISO. Un rezumat al acestuia va apărea în revista ISO Focus+.

Eseul va fi evaluat de organismul dumneavoastră de standardizare, care are sarcina de a selecționa cele mai bune trei lucrări din țara dvs., pentru a le supune atenției juriului ISO, care va lua decizia finală. ***Eseurile care vor fi trimise direct la ISO nu vor fi luate în considerare.***

JURIUL

ISO va numi un juriu care va fi alcătuit din personalități independente, pentru a examina lucrările și a alege laureatul. Dacă niciun eseu nu îndeplinește criteriile de excelență cerute, juriul poate decide suspendarea premiului.

PREMIUL

Următoarele premii vor fi acordate laureaților:

- Premiul I: 3 000 de franci elvețieni;
- Premiul II: 1 000 de franci elvețieni;
- Premiul III: 500 de franci elvețieni.

Câștigătorul premiului I va fi invitat să își ridice premiul cu ocazia celei de-a 33-a Adunări Generale a ISO, care va avea loc la Oslo (Norvegia), în septembrie 2010.

Pentru informații suplimentare, sunteți rugați să vă adresați Direcției Standardizare din cadrul ASRO: Tel: 021.310.17.30

„După doi ani de activitate, douăsprezece uzine, care reprezintă 85% din producția națională de scări din beton prefabricate în uzină, au obținut certificarea NF”, declară Jean-Marc Vivier, președinte al FIB Escaliers – Scări (Federația Industriei Betonului). „Dar acest lucru nu este decât un punct de plecare. La fiecare șase luni, cu ocazia auditurilor în uzină, aceste întreprinderi își repun titlul în joc. Demersul este cu atât mai important cu cât, odată cu criza, cumpărătorii vor fi tot mai sensibili la calitate”. Pentru aceasta, factorii din industrie dispun deja de o experiență solidă în domeniul calității: până de curând, scările din beton prefabricate în uzină făceau obiectul unui caiet de sarcini FIB „scări din beton prefabricate în uzină”, care defineau specificațiile produselor și ofereau ocazia unei certificări Qualifib. În primăvara anului 2008, a fost creată marca NF pentru două produse: scările monobloc (rampe, podeste sau o combinație a lor, cu sau fără elemente portante verticale) și scări cu trepte individuale (portante sau neportante, asamblate pe șantier, de exemplu, pe elemente de susținere a treptelor sau pe stâlp central). Produsele pot fi drepte, balansate, elicoidale, din beton armat sau precomprimat, cu sau fără balustradă încorporată sau simplu rezemate (de exemplu, pe console, podeste sau grinzi) sau îmbinate cu buloane sau prin armături și beton turnat in situ).

MARCA NF ȘI SCĂRILE

LA MARQUE NF EST DANS L'ESCALIER

Jean-Claude Tourneur

Les industriels du béton rassemblés au sein de la Fédération des Industriels du Béton (FIB) valorisent depuis plus d'un demi-siècle leurs produits grâce à la marque NF. À l'heure où le marquage CE entre en application pour les escaliers en béton fabriqués en usine, une bonne partie des entreprises adhérentes de FIB Escaliers mise, en complément, sur la certification volontaire

Mots clés: escaliers, marque NF, marquage CE, certification

APARIȚIA MARCAJULUI CE

„De la 1 ianuarie, marcajul CE pentru scări este obligatoriu”, afirmă Gilles Bernardeau, director al Serviciului Calitate industrială la Centrul de Studii și Cercetări în Industria Betonului (CERIB). „El atestă, sub responsabilitatea fabricantului, că produsul satisface specificațiile armonizate ale standardului european (anexa ZA a standardului NF EN 14843), autorizând introducerea sa pe piață”. Dar dacă marcajul CE impune fabricantului să declare valori pentru caracteristicile armonizate (cerințe care figurează în anexa ZA a standardului NF EN 14843), el nu impune valori minime. „Marca NF certifică faptul că însușirile produselor sunt conforme nu numai cu cerințele standardului NF EN 14843, dar și cu cerințele complementare ale referențialului de certificare NF 417. Ea garantează faptul că însușirile produselor au fost verificate de către un organism terț, imparțial, și că ele sunt respectate efectiv în mod permanent de către fabricant”, afirmă Gilles Bernardeau. În plus, marca NF permite produselor certificate să satisfacă cerințele standardului NF DTU 21 (document tehnic unificat): ele sunt, în principiu, gata de utilizare. De la mijlocul lui 2007, textele standardelor care se aplică piețelor publice și celor private sunt multiple: este vorba despre standardul armonizat NF EN 14843, *Produse prefabricate din beton – Scări pentru produse*, de eurocodul 2 (NF EN 1992), pentru proiectare, și de DTU 21 pentru utilizarea produselor la lucrări – în măsura în care nu există până la ora actuală un standard NF DTU pentru scări.

Concret, caracteristicile certificate, purtând marca NF, se referă la clasa de rezistență la compresiune a betonului, de durabilitate (compoziția și performanțele betonului, alegerea claselor de expunere, înfășurare minimă a armăturilor contra coroziunii), poziționarea

armăturilor, aspectul suprafețelor, caracteristicile geometrice (marca NF impune un control al dimensiunilor scărilor), siguranța la întreținere (elementele sunt proiectate și fabricate astfel încât întreținerea lor să se realizeze în deplină securitate, păstrându-se integritatea lor; fabricantul furnizează condițiile de întreținere). Printre celelalte caracteristici certificate, figurează rezistența mecanică, rezistența la foc a produselor, reacția la foc, proprietățile acustice (transmisia zgomotului la impact) și proprietățile termice.

SCĂRILE DIN BETON FABRICATE INDUSTRIAL OCUPĂ UN LOC PREPONDERENT PE PIAȚA FRANCEZĂ

„Ca toată lumea, suferim efectele crizei economice și ne temem de ele. Dar, în ciuda unui fenomen de încetinire, la care asistăm, clienții noștri, zidarii și întreprinderile au carnetele de comenzi pline până în 2011. Pe de altă parte, caracteristicile fizice ale produselor noastre ne protejează contra importurilor”, declară Jean-Marc Vivier. La ora actuală, scările din beton, fabricate în uzină dețin un loc preponderent pe piața franceză: cifra de afaceri din 2007 ține cont de scările monobloc și de scările cu trepte individuale.

Destinația produselor la plecarea din uzină:

- locuințe colective: 45%;
- clădiri terțiare: 40%;
- clădiri industriale, 10%;
- locuințe individuale: 5%.

Procentele de piață (pentru clădiri, altele decât locuințe individuale):

- beton, 80%;
- oțel, 10%;
- lemn, 10%.

Primii titulari ai mărcii NF vin din toate regiunile Franței:

- Chazey-Bons Préfa (Ain);
- LG Béton (Vendée);
- Normandie Béton (Eure);
- Préfa 26 (Isère);
- PBM 67 (Bas-Rhin);
- Préfall (Seine-et-Marne);
- EB 2 (Seine-et-Marne);
- Morin Système Architectonique (Saône-et-Loire);
- PBM Industrie (Mayenne);
- Préfa 31 (Haute-Garonne);
- Préfa 68 (Haut-Rhin);
- Socarel (PBM13) (Bouches-du-Rhône).

Traducere și redactare: Maria Bratu, din: Enjeux, nr. 302, martie 2010

CUVÂNTUL
SPECIALISTULUI

JACQUES BESLIN

Director delegat la AF-NOR-Certificare

„Ce drum lung am parcurs !”

Îmi aduc aminte că aveam zece ani și mergeam la bunica mea, care era portăreasă într-un bloc de locuințe din primul arondisment al Parisului. Vedeam adesea un mic afiș care era lipit pe ușa lojei: „Portăreasa se află pe scară”. Nu îmi imaginam că peste 50 de ani vom putea citi un articol despre marca NF și scări. Totuși, existau deja aplicații ale mărcii NF în domeniul betonului (pentru lianți hidraulici sau cimenturi). Iată, de altfel, o cifră importantă: peste 40% dintre aplicațiile mărcii NF aparțin domeniului construcțiilor și, în cadrul acestei familii, betonul deține un loc esențial. Aplicarea la scări dovedește faptul că marcajul CE și marca NF nu sunt incompatibile. Acolo unde nu exista marca NF, adesea, producătorii simt chiar necesitatea de a crea o aplicație care vine să ateste elemente de calitate care trec dincolo de cerințele reglementare, care, trebuie, evident, respectate.

NF Escalier (Scară) este și rodul dinamismului și implicării CERIB, unul dintre cele treisprezece organisme notificate de către AFNOR Certification. CERIB și FIB gestionează la ora actuală 23 de mărci voluntare de calitate pentru a certifica produsele din beton. Dintre acestea, menționăm: NF Pervazuri din beton pentru ferestre, NF și NF FDES* Blocuri din beton din granulate curențe și ușoare, NF Blocuri din beton celular, NF Borduri și rigole autonome din beton, NF Camere de telecomunicație, NF Garduri din beton, NF Conducte de fum din beton, NF Plăci alveolare din beton armat și beton precomprimat, NF Elemente lineare de structură din beton armat și beton precomprimat, NF Elemente de beton pentru rețele de epurare fără presiune, NF Separatoare de nămoluri și lichide ușoare și separatoare de grăsimi, NF Capete de apeducte de securitate din beton, NF Țigle din beton, Qualifib Produse destinate mediului și Qualifib Elemente arhitecturale.

* FDES – fișe de declarații de mediu și sanitar

Standarde adoptate și elaborate de Asociația de Standardizare din România în domeniul scărilor

Indice	Titlu
SR EN 14843:2007	Produse prefabricate de beton. Scări
SR EN 14076:2004	Scări de lemn. Terminologie
SR EN 15644:2009	Scări prefabricate tradiționale de lemn masiv. Specificații și cerințe
STAS 2965-87	Construcții civile. Scări. Prescripții generale de proiectare
STAS 9273-80	Construcții industriale. Scări metalice drepte. Tipuri și dimensiuni

STANDARDELE SCHIMBĂ VIITORUL ENERGIEI

LES NORMES CHANGENT L'AVENIR DE L'ÉNERGIE

„Il est temps de changer l'avenir de notre énergie”. C'est le mot d'ordre sous lequel s'est déroulée cette année La Semaine de l'énergie durable, dans le cadre de l'Union Européenne. CEN et CENELEC y ont participé en accueillant deux conférences dédiées à cet événement dans l'intervalle 22-26 mars 2010

Mots clés: énergie durable, directive européenne, normalisation européenne, efficacité énergétique, normes roumaines

„Este timpul să schimbăm viitorul energiei noastre” este moto-ul sub care s-a desfășurat în acest an **Săptămâna energiei durabile**, în cadrul Uniunii Europene. CEN și CENELEC au participat la această săptămână prin găzduirea a două conferințe dedicate acestui eveniment, în perioada 22-26 martie 2010.

Dezvoltarea unui viitor durabil pentru toți cetățenii Europei constituie o etapă crucială în planul de dezvoltare a Uniunii Europene pentru 2020, iar energia durabilă ocupă o poziție centrală în atingerea obiectivelor preconizate. Organismele europene de standardizare, CEN și CENELEC, contribuie la trasarea viitorului energiei prin elaborarea standardelor referitoare la energia „verde”, regenerabilă, și în conformitate cu mandatul trasat de Comisia Europeană, de a face ca standardele să răspundă cerințelor legislative referitoare la durabilitate.

CEN și CENELEC au dezvoltat o expertiză în domeniul managementului energiei prin

lucrările Forumului de management energetic, o platformă creată în 2006, care vizează facilitarea schimbului de informații între diferitele părți interesate, precum și coordonarea și identificarea necesităților de standardizare din sectorul energetic.

LUCRĂRILE CEN ÎN CADRUL EPBD ȘI REZULTATELE PROIECTULUI CENSE

Un prim seminar a fost organizat în 22 martie de către CEN, CENSE și REHVA (Federația Europeană pentru Încălzire, Ventilare și Aer Condiționat), la care s-a discutat cum se poate îmbunătăți utilizarea standardelor CEN în implementarea *Directivei Performanța Energetică a Clădirilor (EPBD)*.

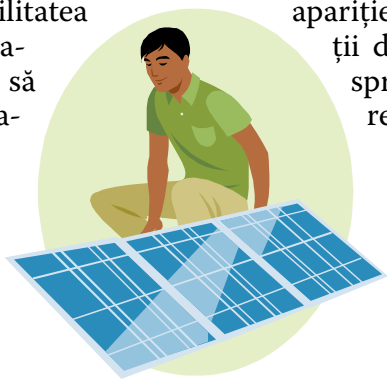
Principalul obiectiv a fost de a prezenta rezultatele proiectului CENSE, finanțat prin programul Comisiei Europene, *Energia inteligentă*, al cărui obiectiv a fost creșterea imple-

mentării standardelor europene legate de EPBD. Într-adevăr, la sfârșitul anului 2008, toate standardele sub mandat EPBD au fost aprobate și publicate, dar au fost utilizate diferit de membrii Uniunii Europene: implementarea totală a standardelor respective, utilizarea doar a anumitor standarde sau extrase din standarde sau neutilizarea acestora.

Seminarul a arătat o imagine globală a elaborării de către CEN a standardelor europene și a implementării acestora la nivel național. Din partea proiectului CENSE, vorbitorii au prezentat recomandările pentru adaptarea standardelor sub mandat EPBD, în contextul revizuirii directivei. Printre aceste recomandări s-au enumerat:

- existența unei separări clare și echilibrate între procedurile comune și elementele naționale/regionale;
- dezvoltarea unui format comun pentru toate standardele;
- o mai mare armonie privind nivelul detaliilor din cadrul procedurii;
- adăugarea unor îmbunătățiri de ordin tehnic standardelor de sub directivă.

Seminarul s-a încheiat cu o prezentare făcută de reprezentanți ai întreprinderilor, referitoare la potențialul impact al transformărilor cerute de implementarea EPBD în diferite sectoare: privind punerea în aplicare a standardelor armonizate în Europa, precum și posibilitatea apariției unei a doua generații de standarde care să sprijine implementarea directivei.

SEMINARUL CEN-CENELEC PRIVIND MANAGEMENTUL ENERGETIC ȘI STANDARDELE PENTRU EFICIENȚA ENERGETICĂ

Al doilea eveniment a fost organizat de împreună de CEN și CENELEC pe data de 23 martie, și găzduit de EFTA – Asociația Europeană a Liberului Schimb – a avut ca temă modul în care standardele europene sprijină evaluarea și îmbunătățirea performanțelor energetice.

Dna Bergdis Ellertsdottir, secretar general EFTA, a deschis lucrările seminarului și a evidențiat importanța managementului energetic și a rolului standardelor în atingerea obiectivelor Uniunii Europene referitoare la eficiența energetică, energiile regenerabile și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Seminarul a asigurat o privire de ansamblu asupra activității curente a CEN și CENELEC referitoare la terminologie, sisteme de management energetic, servicii de eficiență energetică, analize comparative ale utilizării energiilor, eficiența energetică și calcule economice și audit energetic. În plus, seminarul a mai prezentat activitatea actuală a CEN privind metodologia utilizată la măsurarea consumurilor energetice și a gazelor cu efect de seră din cadrul transporturilor, precum și activitatea depusă în elaborarea standardelor pentru măsurarea performanțelor energetice ale clădirilor.

Posibila activitate comună a CEN-CENELEC privind garanțiile de origine ale certificatelor energetice a fost, de asemenea, prezentată în cadrul seminarului, împreună cu studii de caz privind implementarea sistemelor de management energetic în industrie, studii de caz la nivel național (Spania, Franța, Olanda), legate de auditul energetic și de implementarea standardelor legate de performanța energetică a clădirilor în Europa.

Traducere și redactare: Speranța Stomff – Comunicat de presă CEN/CENELEC 2010

Standarde române în domeniu

Indice	Titlu
SR EN 15217:2007	Performanța energetică a clădirilor. Metode de exprimare a performanței energetice și de certificare energetică a clădirilor
SR EN 15378:2008	Instalații de încălzire în clădiri. Inspecția cazanelor și a instalațiilor de încălzire
SR EN 15240:2007	Ventilarea în clădiri. Performanța energetică a clădirilor. Ghid pentru inspecția instalațiilor de climatizare
SR EN 15316-1:2007	Instalații de încălzire în clădiri. Metodă de calcul al cerințelor energetice și al randamentelor instalației. Partea 1: Generalități
SR EN 15316-2-1:2007	Instalații de încălzire în clădiri. Metodă de calcul al cerințelor energetice și al randamentelor instalației. Partea 2-1: Instalații de emisie pentru încălzirea spațiilor
SR EN 15316-2-3:2007	Instalații de încălzire în clădiri. Metodă de calcul al cerințelor energetice și al randamentelor instalației. Partea 2-3: Instalații de distribuție pentru încălzirea spațiilor
SR EN 15316-3-1:2008	Instalații de încălzire în clădiri. Metodă de calcul al cerințelor energetice și al randamentelor instalației. Partea 3-1: Instalații de preparare a apei calde menajere, caracterizarea necesarului (cerințe referitoare la consum)

SR EN 15316-3-2:2008	Instalații de încălzire în clădiri. Metodă de calcul al cerințelor energetice și al randamentelor instalației. Partea 3-2: Instalații de preparare a apei calde menajere, distribuție
SR EN 15316-3-3:2008	Instalații de încălzire în clădiri. Metodă de calcul al cerințelor energetice și al randamentelor instalației. Partea 3-3: Instalații de preparare a apei calde menajere, generare
SR EN 15316-4-1:2008	Instalații de încălzire în clădiri. Metodă de calcul al cerințelor energetice și al randamentelor instalației. Partea 4-1: Instalații de generare pentru încălzirea spațiilor, instalații de ardere (cazane)
SR EN 15316-4-2:2008	Instalații de încălzire în clădiri. Metodă de calcul al cerințelor energetice și al randamentelor instalației. Partea 4-2: Instalații de generare pentru încălzirea spațiilor, instalații cu pompe de căldură
SR EN 15316-4-3:2007	Instalații de încălzire în clădiri. Metodă de calcul al cerințelor energetice și al randamentelor instalației. Partea 4-3: Instalații de generare a căldurii, instalații termice solare
SR EN 15316-4-4:2007	Instalații de încălzire în clădiri. Metodă de calcul al cerințelor energetice și al randamentelor instalației. Partea 4-4: Instalații de generare a căldurii, instalații de cogenerare integrate în clădiri
SR EN 15316-4-5:2007	Instalații de încălzire în clădiri. Metodă de calcul al cerințelor energetice și al randamentelor instalației. Partea 4-5: Instalații de generare a căldurii pentru încălzirea spațiilor, performanța și calitatea instalațiilor de încălzire urbană și a instalațiilor de volum mare
SR EN 15316-4-6:2007	Instalații de încălzire în clădiri. Metodă de calcul al cerințelor energetice și al randamentelor instalației. Partea 4-6: Instalații de generare a căldurii, instalații fotovoltaice
SR EN 15316-4-7:2009	Instalații de încălzire în clădiri. Metodă de calcul al necesarului de energie și al randamentului instalației. Partea 4-7: Instalații de generare a căldurii pentru încălzirea spațiilor, instalații de ardere cu biomasă
SR EN 15243:2008	Ventilarea în clădiri. Calculul temperaturii încăperilor, al sarcinii termice și al energiei pentru clădiri prevăzute cu instalații de condiționare a aerului
SR EN 15193:2007	Performanța energetică a clădirilor. Cerințe energetice pentru iluminat
SR EN ISO 13790:2008	Performanța energetică a clădirilor. Calculul necesarului de energie pentru încălzirea și răcirea spațiilor
SR EN 15255:2008	Performanța termică a clădirilor. Calculul sarcinii de răcire pentru o încăpere cu transfer de căldură sensibilă. Criterii generale și proceduri de validare
SR EN 15265:2008	Performanța termică a clădirilor. Calculul necesarului de energie pentru încălzirea și răcirea încăperilor. Criterii generale și proceduri de validare
SR EN 15242:2007	Ventilarea clădirilor. Metode de calcul, determinarea debitelor de aer în clădiri, inclusiv infiltrațiile
SR EN 15241:2007	Ventilarea clădirilor. Metode de calcul al pierderilor de energie datorită ventilației și infiltrației în clădirile comerciale
SR EN 15232:2007	Performanță energetică a clădirilor. Impact al automatizării, controlului și managementului tehnic al clădirii
SR EN ISO 13786:2008	Performanța termică a elementelor de construcție. Caracteristici termice dinamice. Metode de calcul
SR EN ISO 13789:2008	Performanța termică a clădirilor. Coeficienți de transfer termic prin transmisie și prin ventilație. Metodă de calcul
SR EN ISO 10077-1:2007	Performanța termică a ferestrelor, ușilor și obloanelor. Calculul coeficientului de transfer termic. Partea 1: Generalități
SR EN ISO 10077-2:2004	Performanța termică a ferestrelor, ușilor și obloanelor. Calculul coeficientului de transfer termic. Partea 2: Metoda numerică pentru profile de tâmplărie
SR EN ISO 10456:2008	Materiale și produse pentru construcții. Proprietăți higrotermice. Valori tabelare de proiectare și proceduri pentru determinarea valorilor termice declarate și de proiectare
SR EN ISO 13370:2008	Performanța termică a clădirilor. Transfer termic prin sol. Metode de calcul
SR EN ISO 10211:2008	Punți termice în clădiri. Fluxuri termice și temperaturi superficiale. Calcule detaliate
SR EN ISO 14683:2008	Punți termice în clădiri. Coeficient de transfer termic liniar. Metode simplificate și valori implicite
SR EN ISO 6946:2008	Părți și elemente de construcție. Rezistență termică și coeficient de transmisie termică. Metodă de calcul
SR EN 13779:2007	Ventilarea clădirilor cu altă destinație decât cea de locuit. Cerințe de performanță pentru instalațiile de ventilație și de condiționare a aerului din încăperi
SR EN 15377-1:2008	Instalații de încălzire în clădiri. Proiectarea instalațiilor de încălzire și răcire integrate, cu agent termic apă. Partea 1: Determinarea puterii nominale de încălzire și răcire
SR EN 15377-3:2008	Instalații de încălzire în clădiri. Proiectarea instalațiilor de încălzire și de răcire integrate cu agent termic apă. Partea 3: Optimizare pentru utilizarea surselor de energie regenerabile
SR EN 1264-4:2010	Instalații de suprafețe de încălzire și răcire integrate, cu agent termic apă. Partea 4: Instalare
SR EN 1264-3:2010	Instalații de suprafețe de încălzire și răcire integrate, cu agent termic apă. Partea 3: Dimensionare
SR EN 1264-2:2009	Instalații hidraulice de suprafață integrate de încălzire și de răcire. Partea 2: Încălzire prin pardoseală: Metode de demonstrare pentru determinarea emisiei căldurii prin utilizarea metodelor de calcul și de încercare
SR EN ISO 13791:2006	Performanța termică a clădirilor. Calculul temperaturii interioare a unei încăperi fără climatizare în timpul verii. Criterii generale și proceduri de validare
SR EN ISO 13792:2004	Performanța termică a clădirilor. Calculul temperaturii interioare a unei încăperi fără climatizare în timpul verii. Metode de calcul simplificate
SR EN 15459:2008	Performanța energetică a clădirilor. Procedură de evaluare economică a sistemelor energetice din clădiri
SR EN 15239:2007	Ventilarea în clădiri. Performanța energetică a clădirilor. Ghid pentru inspecția instalațiilor de ventilație
SR EN 15251:2007	Parametri de calcul ai ambianței interioare pentru proiectarea și evaluarea performanței energetice a clădirilor, care se referă la calitatea aerului interior, confort termic, iluminat și acustică

EVALUAREA CONFORMITĂȚII. FURNIZAREA ÎNCREDERII ÎN ÎNCERCARE ȘI ETALONARE

L'ÉVALUATION DE LA CONFORMITÉ. FOURNIR LA CONFIANCE DANS L'ESSAI ET L'ÉTALONNAGE

Alan Squirrel, director la Organizația de Cooperare Internațională pentru Acreditarea Laboratoarelor (ILAC)

Les documents d'évaluation de la conformité, élaborés par le Comité ISO pour l'Évaluation de la Conformité, sont utilisés mondialement pour vérifier si les produits, les services, les matériaux, les processus, les systèmes et le personnel satisfont aux exigences des normes, des réglementations et des autres spécifications. Le jeu de normes élaborées par CASCO apporte une importante contribution aux trois dimensions du développement durable – développement économique, protection de l'environnement et équité sociale, fournissant mondialement des instruments harmonisés pour assurer la correcte mise en oeuvre des normes internationales concernant ces sujets. L'objectif principal de CASCO est: „une fois essayé, un produit est accepté partout”

Mots clés: évaluation de la conformité, essai, étalonnage, produits, services, matériaux, processus, systèmes, personnel, développement durable

Documentele de evaluare a conformității, elaborate de Comitetul ISO pentru Evaluarea Conformității (CASCO), sunt utilizate la nivel mondial pentru a verifica dacă produsele, serviciile, materialele, procesele, sistemele și personalul satisfac cerințele standardelor, reglementărilor și altor specificații.

Evaluările bazate pe aceste documente oferă încredere, facilitează accesul la piețele mondiale și furnizează avantaje economico-sociale interne și internaționale, mai ales în relația cu necesitatea sporită de a monitoriza mediul

nostru global și a trata problemele de sănătate publică și securitate.

Setul de instrumente al CASCO, care conține 26 de documente – seria de standarde ISO/CEI 17000 (19) și șapte ghiduri – își aduc o importantă contribuție la cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – dezvoltare economică, integritatea mediului planetei și echitatea socială – furnizând la nivel global instrumente armonizate pentru a asigura aplicarea corectă a standardelor internaționale referitoare la aceste subiecte.

„Setul de instrumente al CASCO joacă un rol important în contribuția la dezvoltarea economică, integritatea mediului planetei și echitatea socială”

Un grup important de organisme de evaluare a conformității îl reprezintă laboratoarele – atât de încercare, cât și de etalonare. Este esențial faptul că rezultatele lor corespund scopului intenționat, având în vedere că decizii foarte importante se bazează adesea pe ele.

Acest articol se va concentra pe două documente din setul de instrumente al CASCO, care se referă direct la laboratoare: standardul ISO/CEI 17025°, *Cerințe generale pentru competența laboratoarelor de încercări și etalonări*, și revizuirea Ghidului 43 al ISO/CEI 43 – viitorul standard ISO/CEI 17043, *Evaluarea conformității. Cerințe generale pentru încercarea competenței*.

LABORATOARELE DE ÎNCERCĂRI ȘI ETALONĂRI

Standardul ISO/CEI 17025 este larg utilizat de către laboratoarele din întreaga lume care doresc să își demonstreze competența – fie prin declarație pe proprie răspundere (de primă parte), la cererea clienților lor (de secundă parte) sau de către organismele externe de acreditare a laboratoarelor (de terță parte). În acest ultim caz, aproximativ 30 000 de laboratoare au obținut recunoaștere internațională prin acreditare de către un membru al ILAC, de exemplu, un organism de acreditare care este semnatar al acordului de recunoaștere reciprocă al ILAC. Aceste organisme de acreditare au fost evaluate în conformitate cu cerințele standardului ISO/CEI 17011:2004° *Evaluarea conformității. Cerințe generale pentru organismele de acreditare care acreditează organisme de evaluare a conformității*.

Standardul ISO/CEI 17025 este alcătuit din două părți:

- capitolul 5 – care conține toate cerințele tehnice importante, cu accent pe aspectele de metrologie (trasabilitate, măsurarea incertitudinii, asigurare/control, etalonare și validarea metodei);
- capitolul 4 – prezintă detaliat cerințele sistemului de management care satisfac principiile standardului ISO 9001:2000°, *Sisteme de management al calității. Cerințe* (așa cum se aplică acest standard laboratoarelor). Acestea

* Asociația de Standardizare din România – organismul național de standardizare – a adoptat acest standard ca standard român. A se vedea nota de la sfârșitul articolului

sprijină furnizarea consecventă și pe termen lung a unor rezultate precise ale măsurătorilor.

În timp ce standardul pune la dispoziție cerințe generale esențiale pentru competența laboratoarelor (și, în această calitate, este acoperit de acordurile de recunoaștere reciprocă ale ILAC), trebuie avut în vedere faptul că o gamă largă de măsuri este desfășurată în fiecare zi și unele dintre ele sunt foarte complexe. Drept consecință, adesea, cerințele generale trebuie să fie suplimentate cu documente de aplicare specifice sectorului. Standardul ISO/CEI 17025:2005 recunoaște acest lucru în Anexa B, capitolul B.4. Exemple includ utilizarea protocoalelor tehnice ale Comisiei Electrotehnice Internaționale (CEI) cu privire la încercările securității electrice și a standardului internațional pentru încercările anti-dopping ale Agenției Internaționale Anti-Dopping.

„Încercările competenței au câștigat o acceptare mondială în evaluarea competenței laboratoarelor”

Aceste documente suplimentare, când sunt alăturate standardului ISO/CEI 17025, furnizează un instrument deosebit în evaluarea competenței personalului laboratorului de a desfășura încercări specifice și etalonări. Aici intervine modelul de acreditare de terță parte întrucât experții independenți (atât în domeniul tehnic specific, cât și în sistemele de management), desfășoară o evaluare temeinică a laboratoarelor care aleg această cale – astfel acreditarea reprezintă mai mult decât conformitatea cu cerințele generale din standardul ISO/CEI 17025.

DOCUMENTE SPECIFICE DE SECTOR

Uneori, aceste documente specifice de sector sunt alte standarde ISO elaborate de comitetele tehnice ale ISO. Un bun exemplu îl constituie standardul ISO 15189°, *Laboratoare medicale. Cerințe particulare pentru calitate și competență*, elaborat de ISO/TC 212, *Încercări clinice pentru laboratoare și sisteme de încercări pentru diagnostic in vitro*. Acesta transformă standardul ISO/CEI 17025 în „limbaj medical” și elaborează cerințele generale ale standardului pentru laboratoare clinice. El se referă și la unele aspecte (de exemplu, etapa pre și post analitică) pe care standardul ISO/CEI 17025 nu le acoperă în mod specific.

Utilizarea standardului ISO 15189° este compatibilă cu actuala politică sectorială a CASCO

– și anume angajarea sectoarelor care au stabilit o necesitate și și-au elaborat propriile cerințe „complementare”, fără a încuraja proliferarea de asemenea standarde. Domeniul clinic este uriaș – se cere ca numeroase măsuri medicale să fie luate în fiecare zi, mai multe decât în toate sectoarele laolaltă. Aceasta a condus la includerea ISO 15189 de către ILAC în scurta listă a standardelor ISO acoperite de către acordul de recunoaștere reciprocă al ILAC.

Aceste probleme specifice de sector conduc la „comunicarea orizontală” în cadrul ISO. Directivele ISO/CEI cer ca secretariatul CASCO să fie informat când comitetele tehnice ale ISO doresc să pregătească proceduri specifice de sector utilizate de către organismele de evaluare a conformității.

ISO/CASCO monitorizează programele de lucru ale diverselor comitete tehnice ale ISO, pentru a vedea dacă este implicată evaluarea conformității. Dacă așa stau lucrurile, este de dorit o legătură eficientă între CASCO și comitetele tehnice. O asemenea activitate de legătură reduce considerabil proliferarea de noi cerințe pentru laboratoare, pe lângă cerințele generale esențiale ale standardului ISO/CEI 17025, astfel încât dificultăți majore să nu fie întâmpinate de către laboratoare și clienții lor.

În acest scop, prin intermediul activităților sale de legătură, ILAC a sprijinit activitățile ISO de a promova setul de instrumente al CASCO în cadrul comitetelor tehnice ale ISO – acestea includ comitetul tehnic ISO/TC 69, *Aplicații ale metodelor statistice*, comitetul tehnic ISO/TC 176, *Managementul calității și asigurarea calității*, ISO/TC 147, *Calitatea apei*, ISO/TC 34, *Produse alimentare* și ISO/TC 212, *Încercări tehnice pentru laboratoare și sisteme de încercare pentru diagnostic in vitro*. La această listă trebuie adăugat și *Comitetul ISO pentru Materiale de Referință* și *Comitetul Comun pentru Ghidurile din Metrologie*.

Acesta din urmă este prezidat de *Biroul Internațional pentru Măsuri și Greutăți (BIMG)* și cuprinde reprezentanți ai opt organizații, inclusiv ai: ISO, CEI și ILAC. Comitetul Comun pentru Ghidurile din Metrologie elaborează importantul *Ghid pentru Expriarea Nesigurantei în Măsurare (GENM)* și *Vocabularul Internațional de Metrologie (VIM)*, care reprezintă referințe esențiale pentru standardele referitoare la laboratoare și măsurători. Cea mai recentă revizuire a VIM a fost publicată de curând ca Ghidul ISO/CEI 99:2007, iar versiunea actualizată a GENM va apărea în curând (Ghidul ISO/CEI 98).

AVANTAJE PENTRU COMUNITATEA LABORATOARELOR

În 2006, ILAC a făcut o propunere de a consolida directivele ISO/CEI cu privire la utilizarea standardului ISO/CEI 17025 în alte standarde ISO și CEI care conțin cerințe de măsurare specifice laboratoarelor.

Această propunere a fost aprobată de Consiliul Tehnic de Management al ISO în 2007 și aderarea strictă la directivele corectate va aduce avantaje comunității laboratoarelor.

Standardul ISO/CEI 17025, capitolul 4.6, *Servicii de aprovizionare și furnituri*, nu se bucură întotdeauna de atenția pe care o merită. El întărește necesitatea ca un laborator să evalueze furnizorii de materiale consumabile și aprovizionarea cu servicii și furnituri care influențează calitatea încercărilor și etalonărilor. Adesea, acestea se pot referi la alte forme de evaluare a conformității (care sunt acoperite de alte standarde și ghiduri din setul de instrumente al CASCO sau altele).

De exemplu, certificarea produselor (utilizând Ghidul ISO/CEI 65:1996 – actualmente în curs de revizuire ca ISO/CEI 17065) poate fi potrivită pentru echipament și reactivi. Aș menționa aici și încercările competenței (ÎC) – ca date de „serviciu” care vor fi discutate mai târziu – și materiale de referință (MR). Acestea din urmă constau din numeroase materiale omogene care „poartă” valori de trasare atribuite. Aceste valori sunt utilizate pentru etalonări și validarea metodei și sunt, poate, cel mai critic material consumabil pentru un laborator.

Personalul laboratoarelor nu are timpul și nu posedă nici expertiza de a efectua o evaluare temeinică de secundă parte a tuturor furnizorilor, astfel încât acceptarea unei acreditări independente de terță parte atât a furnizorilor de ÎC, cât și de MR reprezintă o soluție înțeleaptă și convenabilă.

Iată de ce recunoașterea organismelor care furnizează servicii ÎC (față de cerințele viitorului standard ISO/CEI 17043 combinat cu ISO/CEI 17025) și atribuirea valorilor materialelor de referință (față de Ghidul ISO 34:2000, *Cerințe generale pentru competența producătorilor de materiale de referință*), elaborat de ISO/REMCO, din nou în combinație cu ISO/CEI 17025), ia avânt.

Poate că într-o zi REMCO va putea să transforme Ghidul ISO 34 într-un standard din seria ISO/CEI 17000*, furnizând astfel laboratoarelor o gamă armonizată de standarde de cerințe generale pentru laboratoare și referitoare direct la activitatea critică. Între timp, este recunoscută cooperarea strânsă și deosebit de necesară dintre CASCO și REMCO.

Promovarea furnizorilor internațional recunoscuți de ÎC și MR este esențială întrucât statele în curs de dezvoltare, în mod deosebit, au identificat o lipsă de acces la acestea, ca un impediment în încercările lor de a-și comercializa bunurile și serviciile, iar unul dintre obiectivele noastre este de a reduce barierele tehnice din calea comerțului, nu de a crea unele noi.

O BAZĂ ȘI UN CADRU DE LUCRU SOLIDE

ISO/CEI 17025 singur s-ar putea să nu fie suficient pentru a acoperi toate necesitățile laboratoarelor; un singur standard nu poate acoperi pe deplin numeroasele măsurători diferite care sunt efectuate la nivel global în fiecare zi. El servește însă scopul esențial de a furniza cerințele generale esențiale, o bază și un cadru pentru evaluarea competenței laboratoarelor.

Standardul ISO/CEI 17025 poate fi utilizat alături de alte standarde ISO (sau CEI) pentru a furniza un instrument „puternic” care să acopere gama largă de măsuri globale. Aceasta necesită, totuși, o cooperare strânsă între CASCO, comiteele tehnice ale ISO și utilizatorii externi și părțile interesate (laboratoare, autoritățile de reglementare, organismele de acreditare etc.), pentru a-și utiliza din plin instrumentele existente într-un mod consecvent și transparent și a reduce considerabil paralelismul și proliferarea de cerințe noi, care, probabil, nu sunt necesare.

SUPRAVEGHEREA PIEȚEI PENTRU LABORATOARE

Încercarea competenței a câștigat acceptare internațională, ca o activitate esențială de

monitorizare în evaluarea competenței laboratoarelor. Este utilizată de către laboratoare, organismele de reglementare, cele de acreditare și de alți utilizatori ai serviciilor laboratoarelor, într-o gamă largă de domenii și poate fi considerată un instrument unic de supraveghere a pieței pentru laboratoare (sunt rezultatele măsurătorilor noastre ceea ce își propun să fie?), clienții lor (primim valoare în schimbul banilor noștri?) și organismele de acreditare a laboratoarelor (sunt eficiente tehnicile noastre de evaluare?).

Revizuirea Ghidului ISO/CEI 43 (Părțile 2 și 3) progresează. Viitorul standard – ISO/CEI 17043, un document de cerințe generale pentru furnizorii de ÎC, va fi un instrument valoros care va completa seria de standarde ISO/CEI 17000 din setul de standarde al ISO/CASCO. Utilizarea ÎC este deosebit de importantă în domeniul comerțului, al alimentației, sănătății și securității (servicii medicale, încercările anti-dopping) și al mediului (monitorizarea gazelor cu efect de seră în matrice variate și măsurarea temperaturii).

După cum am menționat mai sus, este esențial ca laboratoarele să utilizeze serviciile de încercare a competenței. Laboratoarele trebuie să desfășoare acțiuni corective prompte și eficiente dacă rezultatele lor nu „corespund”. Acest lucru poate fi realizat numai dacă ele au încredere în valorile atribuite ale probelor de ÎC. Mulți furnizori de ÎC au obținut deja acreditare independentă de terță parte pentru a furniza recunoașterea competenței lor – la ora actuală, există peste 100 de furnizori de ÎC acreditați și 70% din organismele de acreditare – membri ai ILAC fie oferă deja servicii, fie intenționează acest lucru în viitor.

Aș menționa aici o formă specializată de ÎC, „comparațiile-cheie”, care sunt desfășurate sub auspiciile BIMG. Aici, probele de ÎC poartă valori atribuite trasabile și, ca și determinarea performanței laboratoarelor – în acest caz, institutele naționale de măsurări – comparațiile între laboratoare permit verificarea capacităților de etalonare și măsurare (CEM) – o gamă specificată de valori de măsurare însoțită de estimări fiabile ale măsurării incertitudinii. Aceste CEM sunt esențiale în diseminarea trasabilității metrologice a rezultatelor măsurărilor de la institutele naționale de măsurări, la laboratoare.

CERINȚE PENTRU CELE MAI BUNE PRACTICI

În acest stadiu, se intenționează ca ambele părți ale Ghidului ISO/CEI 43 să fie combi-

* Asociația de Standardizare din România – organismul național de standardizare – a adoptat acest standard ca standard român. A se vedea nota de la sfârșitul articolului

nate într-un singur standard care se va referi la cerințele generale ale celor mai bune practici ale furnizorilor de ÎC, incluzând în anexă proceduri pentru utilizarea rezultatelor ÎC de către părțile interesate (laboratoare, organisme de reglementare și de acreditare).

Grupul de lucru WG 28 al CASCO, care se ocupă de această activitate, cuprinde reprezentanți ai tuturor părților interesate, inclusiv furnizori de ÎC din domenii variate, asociații de laboratoare, organisme de acreditare și Biroul Internațional de Măsurii și Greutăți. Acest grup de lucru îndeplinește unul din obiectivele strategice-cheie ale ISO – să asigure implicarea reprezentanților organizațiilor internaționale de părți interesate, atât în procesul de elaborare a standardelor, cât și în cel de revizuire. Toți reprezentanții recunosc necesitatea unui standard actualizat de cerințe generale care să reflecte cele mai bune practici globale, având în vedere creșterea importanței ÎC și rapidele realizări tehnice în acest domeniu din ultimii ani.

Sper că acest articol a oferit o vedere de ansamblu a valorii intrinseci a standardelor ISO și CEI, precum și a rolului lor în promovarea celor mai bune practici internaționale în domeniul evaluării conformității și al activității conexe.

Este esențial să furnizăm transparență și claritate pe piață, în eforturile noastre de a sprijini dezvoltarea durabilă în lumea noastră, aflată într-o schimbare rapidă. Activitatea CASCO constituie o componentă integrantă și ne străduim ca, prin îmbinarea domeniilor: metrologie, standardizare, evaluarea conformității și acreditare, să îndeplinim principalul obiectiv, și anume: „un produs odată încercat, este acceptat pretutindeni”.

Standarde adoptate de Asociația de Standardizare din România

Asociația de Standardizare din România – organismul național de standardizare – a adoptat următoarele standarde din cuprinsul acestui articol:

EN ISO/CEI 17025:2005, cu indicativul: SR EN ISO/CEI 17025:2005 și titlul: *Cerințe generale pentru competența laboratoarelor de încercări și etalonări*;

EN ISO/CEI 17011:2004, cu indicativul: SR EN ISO/CEI 17011:2005 și titlul: *Evaluarea conformității. Cerințe generale pentru organismele de acreditare care acreditează organisme de evaluare a conformității*

EN ISO 9001:2008, cu indicativul: SR EN ISO 9001:2008 și titlul: *Sisteme de management al calității. Cerințe*;

EN ISO 15189:2007, cu indicativul: SR EN ISO 15189:2007 și titlul: *Laboratoare medicale. Cerințe particulare pentru calitate și competență*

EN ISO/CEI 17000:2004, cu indicativul: SR EN ISO/CEI 17000:2005 și titlul: *Evaluarea conformității. Vocabular și principii generale*

Traducere și redactare: Maria Bratu, din: ISO Focus+, vol. 1, nr. 2, februarie 2010, revista Organizației Internaționale de Standardizare, fiind reprodus cu permisiunea Secretariatului Central al ISO (www.iso.org). Editor: gasirowski@iso.org. Un abonament anual costă 158 franci elvețieni. Abonamente: sales@iso.org

7 APRILIE – ZIUA MONDIALĂ A SĂNĂTĂȚII

LE 7 AVRIL – JOURNÉE INTERNATIONALE DE LA SANTÉ

Adina Hațegan – expert imagine, ASRO

En 2010, le thème de la Journée Internationale de la Santé a été: *1 000 Viles, 1 000 vies*, mot d'ordre qui attire l'attention sur les effets que l'urbanisation a sur la santé des gens au niveau international

Ziua Mondială a Sănătății reprezintă o ocazie importantă pentru creșterea gradului de conștientizare a principalelor probleme de sănătate la nivel mondial. Data de 7 aprilie a fost aleasă de către Organizația Mondială a Sănătății (OMS), pentru a atrage anual atenția asupra unei anumite teme prioritare de sănătate.

În 2010, **Ziua Mondială a Sănătății** s-a concentrat asupra **urbanizării** și a sănătății locuitorilor din marile orașe. Tema aleasă, **1 000 de Orașe, 1 000 de Vieți** a fost motto-ul unei campanii inițiate în urma recunoașterii efectului pe care urbanizarea îl are asupra sănătății la nivel global, dar și asupra sănătății fiecăruia dintre noi.

În cadrul activității de standardizare, Organizația Mondială a Sănătății reprezintă un partener important al Organizației Internaționale de Standardizare, în procesul de elaborare a standardelor.

La nivel internațional, există peste 1 000 de standarde și documente referitoare la aspectele de asistență medicală. Unul dintre cele mai reprezentative este **SR ISO IWA 1:2009, Sisteme de management al calității. Linii directoare pentru îmbunătățiri de proces în organizațiile de servicii de sănătate**. Acest document prezintă linii directoare suplimentare față de cerințele din SR EN ISO 9001, luând în considerare atât eficiența, cât și eficacitatea unui sistem de management al calității și, în consecință, potențialul de îmbunătățire a performanțelor unei organizații. Comparativ cu SR EN ISO 9001, obiectivele „satisfacția clientului” și „calitatea produsului” sunt extinse, pentru a include satisfacția părților interesate și performanțele organizației.

Standardul pentru evaluarea conformității, **SR EN ISO/CEI 17025:2005, Cerințe generale pentru competența laboratoarelor de încercări și etalonări**, specifică cerințe generale pentru

competența de a efectua încercări și/sau etalonări, inclusiv eșantionare. Standardul se referă la încercări și etalonări efectuate prin utilizarea de metode standardizate, nestandardizate și metode elaborate în laborator.

În domeniul sănătății, standardele elaborate iau în considerare atât aspecte tehnice, cât și economice și oferă avantaje în viața socială. În acest sector, ca și în altele, standardele sunt instrumente importante pentru punerea în aplicare a multora dintre obiectivele dezvoltării durabile.

Standardele din domeniul managementului calității și al mediului sunt, de asemenea, puse în aplicare de către organizațiile de asistență medicală.

La nivel european, Directiva 93/42/CEE – *Dispozitive medicale* – constituie cadrul legal pentru stabilirea condițiilor de introducere pe piață și de punere în funcțiune a dispozitivelor medicale, întrucât acestea trebuie să ofere pacienților, utilizatorilor și terților un nivel de protecție ridicat și să atingă nivelul de performanță care le este atribuit de către producător. Enumerăm câteva dintre cele mai importante standarde elaborate de către CEN, în temeiul mandatului Comisiei Europene, pentru a conferi prezumția de conformitate cu cerințele esențiale ale Directivei 93/42/CEE: **SR EN ISO 13485:2004**, *Dispozitive medicale. Sisteme de management al calității. Cerințe pentru scopuri de reglementare*, **SR EN 60118-13:2006**, *Electroacustică. Aparate de corecție auditivă. Partea 13: Compatibilitate electromagnetă*, **SR EN ISO 11737-1:2006**, *Sterilizarea dispozitivelor medicale. Metode microbiologice. Partea 1: Determinarea populației de microorganisme pe produs*.

La nivel național, Comitetul Tehnic al ASRO, CT 377, *Medicale*, cuprinde următoarele sectoare: standardizarea în domeniul terminologiei, specificații, alergeni, metode de încercare, securitate, mijloace ajutoare pentru persoane cu deficiențe, echipamente de anestezie și reanimare respiratorie, stomatologie, dispozitive medicale neactive, managementul calității și aspecte corespunzătoare privind dispozitivele medicale.

Asociația de Standardizare din România vă pune la dispoziție standardele adoptate până în prezent, referitoare la serviciile medicale: echipamente de laboratoare, dispozitive medicale, stomatologie etc.

În tabelul de mai jos, sunt prezentate câteva dintre cele mai importante:

SR EN ISO 15189:2007	Laboratoare medicale. Cerințe particulare pentru calitate și competență
SR EN ISO 15378:2007	Materiale pentru ambalarea primară a produselor medicinale. Cerințe particulare pentru aplicarea ISO 9001:2000, cu referință la Ghidul de Bune Practici (GBP)
SR EN ISO 13485:2004	Dispozitive medicale. Sisteme de management al calității. Cerințe pentru scopuri de reglementare
SR CEN/TS 15224:2007	Servicii de sănătate. Sisteme de management al calității. Ghid pentru utilizarea standardului EN ISO 9001:2000
SR ISO 15190:2005	Laboratoare medicale. Cerințe pentru securitate
SR CEN/TR 15592:2007	Servicii de sănătate. Sisteme de management al calității. Ghid pentru utilizarea standardului EN ISO 9004:2000 în scopul îmbunătățirii performanțelor din serviciile de sănătate
SR EN 980:2008	Simboluri utilizate pentru etichetarea dispozitivelor medicale
SR EN ISO 11737-1:2006	Sterilizarea dispozitivelor medicale. Metode microbiologice. Partea 1: Determinarea populației de microorganisme pe produs
SR EN 62464-1:2007	Aparate cu rezonanță magnetică. Partea 1: Determinarea parametrilor principali de calitate ai imaginii
SR EN 14348:2005	Antiseptice și dezinfectante chimice. Testarea cantitativă a suspensiei pentru evaluarea activității micobactericide a dezinfectantelor chimice de uz medical, inclusiv a dezinfectantelor pentru instrumentar. Metode de testare și cerințe

REDUCEREA ZGOMOTULUI ÎN ZONELE SITUATE ÎN APROPIEREA AEROPORTURILOR

NOUVELLE NORME ISO POUR RÉDUIRE LE BRUIT AU VOISINAGE DES AÉROPORTS

Vivre à proximité d'un aéroport n'est pas de tout repos si l'on considère les nuisances sur la santé que génère le bruit. La nouvelle norme ISO 20906:2009, *Acoustique. Surveillance automatique du bruit des aéronefs au voisinage des aéroports*, aidera les autorités de réglementation, les professionnels du transport aérien et les chercheurs à trouver des moyens pour réduire les nuisances sonores aux abords des aéroports

Mots clés: acoustique, protection contre le bruit, aéroports, surveillance automatique du bruit

Viața din zonele situate în apropierea aeroporturilor nu este ușoară, dacă avem în vedere impactul zgomotului asupra sănătății oamenilor. Noul standard ISO 20906:2009, *Acustică. Supravegherea automată a zgomotelor aeronavelor în apropierea aeroporturilor*, va ajuta autoritățile de reglementare, profesioniștii din domeniul transportului aerian și cercetătorii să identifice mijloace pentru reducerea zgomotului în apropierea aeroporturilor.

Acest standard internațional stabilește „cerințele referitoare la măsurarea fiabilă a zgomotului aeronavelor și descrie un sistem de prag pentru recunoașterea unui eveniment acustic într-o situație complexă care implică numeroase aeronave și alte surse de zgomot. Standardul ISO 20906:2009 specifică:

- utilizarea tipică a unui sistem de supraveghere a zgomotului, instalat permanent în jurul unui aeroport;
- caracteristicile de performanță ale instrumentelor și cerințele referitoare la instalarea și exploatarea lor automată, pentru a determina permanent nivelurile de presiune a zgomotului aeronavei în locațiile selectate;
- cerințele referitoare la supravegherea zgomotului generat de mișcările aeronavelor într-un aeroport;
- cerințele referitoare la mărimile care trebuie determinate pentru a descrie zgomotul generat de exploatarea aeronavelor;
- cerințele referitoare la datele care trebuie consemnate într-un raport, precum și periodicitatea cu care trebuie aplicate aceste rapoarte.
- o procedură care permite determinarea certitudinii lărgite care însoțește datele relevante, în conformitate cu Ghidul ISO/CEI 98-3, *Incertitudinea măsurării. Partea 3: Ghid pentru exprimarea incertitudinii măsurării* (GUM: 1995)”.
Expunerea la un zgomot deosebit de intens sau cea prelungită la zgomot pot genera lezi-

uni auditive și alte tipuri de tulburări de ordin fiziologic. Este recunoscut faptul că zgomotul are o influență asupra sănătății persoanelor care lucrează în locații aeroportuare sau asupra riveranilor aeroporturilor.

Domnul Berthold Vogelsang, șef de proiect și coordonator al grupului de lucru al ISO care a elaborat standardul, a declarat: „Preocupările legate de mediu ale riveranilor aeroporturilor par a fi avute în vedere tot mai serios de către autoritățile publice, de managerii aeroporturilor și de companiile de aviație. Constructorii se străduiesc să proiecteze avioane mai silențioase, guvernele se angajează să reducă zgomotul în zonele din apropierea aeroporturilor și sunt adoptate planuri de combatere a poluării sonore. Pentru atingerea obiectivelor pe care și le propun aceste inițiative, autoritățile de reglementare și profesioniștii din domeniul aviației trebuie să poată dispune de instrumente de măsurare și de documente de referință recunoscute la nivel internațional. Standardul ISO 20906 constituie o referință concretă în acest sens”.

Standardul ISO 20906:2009, *Acustică. Supravegherea automată a zgomotului aeronavelor în apropierea aeroporturilor*, elaborat de comitetul tehnic ISO/TC 43, *Acustică*, subcomitetul SC 1, *Zgomot*, GT 52, *Zgomotul produs de aeronave în aeroporturile civile*, poate fi achiziționat de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente (vanzari@asro.ro), str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Traducere: Maria Bratu – *Comunicat de presă ISO nr. 1296/2010*

REDUCEREA RISCULUI DE RĂNIRE A COPIILOR MICI, PROVOCAT DE AIRBAG-URI, REGLEMENTATĂ PRINTR-O SPECIFICAȚIE ISO

UNE SPÉCIFICATION ISO POUR EMPÊCHER LE DÉPLOIEMENT D'UN AIRBAG CONTRE UN SIÈGE ENFANT

Les sacs gonflables (airbags) dont sont équipés les véhicules sauvent des milliers de vies chaque année. Malheureusement, ils peuvent aussi parfois causer des blessures, voire entraîner le décès des passagers - en particulier pour les enfants en bas âge. Une nouvelle spécification technique ISO, en trois parties, apporte une solution permettant de réduire les risques qu'un sac gonflable se déploie en présence d'un siège enfant lors d'une collision

Mots clés: véhicules routiers, enfants en bas âge, sécurité, airbag, spécification technique ISO

Airbag-urile cu care sunt echipate vehiculele salvează viețile a mii de oameni. Din păcate, ele pot cauza adesea și răniri și pot conduce chiar la decesul pasagerilor. Este vorba în mod deosebit de copiii mici. O nouă specificație tehnică a ISO, în trei părți, oferă o soluție, permițând reducerea riscurilor ca un airbag să se declanșeze în prezența scaunului unui copil, la o coliziune.

Specificația definește cerințele referitoare la un sistem de detecție a prezenței scaunului unui copil și a orientării sale (CPOD). Acest tip de sistem permite detectarea în mod automat a scaunelor copiilor plasate pe orice loc echipat cu CPOD când acestea sunt amenințate de un airbag activat. Această detecție se realizează grație tehnologiei de identificare prin radio-frecvență (RFID), care permite obținerea de informații privind:

- prezența scaunului unui copil;
- orientarea scaunului unui copil (cu fața sau

cu spatele la drum);

- tipul de loc al copilului;
- diagnosticul sistemului;

Falk-Hagen Brämig, șef de proiect care lucrează la CPOD, a afirmat: „Acest sistem de detecție își propune să îmbunătățească performanța globală în domeniul securității sistemelor de retenție a pasagerilor, reducând în mod deosebit riscul de declanșare a airbag-ului”.

Acest sistem de detecție, care permite să se salveze vieți omenești, există grație unui grup internațional de experți aflat sub conducerea comitetului tehnic ISO/TC 22, *Vehicule rutiere*.

Noua specificație tehnică ISO/TC 22239, care va fi publicată sub titlul general: *Vehicule rutiere. Sistem de detecție a prezenței scaunului unui copil și a orientării sale (CPOD)*, își propune să asigure compatibilitatea între toate sistemele CPOD.

Pentru facilitarea utilizării sale, specificația a fost divizată în trei părți:

ISO/TS 22239-1 specifică un sistem de detecție a prezenței scaunului unui copil și a orientării sale (CPOD). Această parte descrie principalele funcționalități ale acestui sistem și oferă recomandări și cerințe în domeniul proiectării, precum și al cerințelor dimensionale pentru compatibilitate.

ISO/TS 22239-2 descrie rezonatorul CPOD și cerințele electrice și de mediu pe care trebuie să le îndeplinească rezonatoarele pentru compatibilitatea CPOD.

ISO/TS 22239-3 specifică instrucțiunile de utilizare, precum și cerințele în domeniul etichetării sistemelor de retenție pentru copii și al vehiculelor echipate cu CPOD.

Această specificație tehnică în trei părți recomandă să nu fie așezați copiii pe scaunele din față ale vehiculelor. Totuși, copiii pot fi

așezați uneori pe scaunele din față ale vehiculului, mai ales în următoarele situații:

- vehiculul este prevăzut cu două scaune și nu există o banchetă în spate;
- există doi sau trei copii la bordul aceluiași vehiculul;
- scaunele din spate sunt pliate pentru a permite transportul unei încărcături ;
- sistemul de retenție pentru copii (SRE) este instalat, iar conducătorul auto vrea să vadă copilul și acesta să se afle la îndemâna sa.

ISO/TS 22239 a fost elaborată de comitetul tehnic ISO/TC 22, *Vehicule rutiere*, subcomitetul SC 12, *Sisteme de protecție cu securitate pasivă la coliziune*, grupul de lucru GT 1, *Sisteme de retenție pentru copii în vehiculele rutiere*.

ISO/TS 22239, *Vehicule rutiere – Vehicule rutiere – Sistem de detecție a prezenței locului unui copil și a orientării sale (CPOD)*. *Partea 1: Specificații și metode de încercare, Partea 2: Specificații referitoare la rezonatoare și Partea 3: Etichetare*, pot fi achiziționate de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente (vanzari@asro.ro), str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Traducere: Maria Bratu – Comunicat de presă ISO nr. 1298/2010

STANDARDELE INTERNAȚIONALE ȘI STANDARDELE PRIVATE

L'ISO PRÉCISE LES DISTINCTIONS ENTRE NORMES INTERNATIONALES ET NORMES PRIVÉES

Toute organisation peut affirmer qu'elle a développé une norme, mais „les normes n'ont pas toutes le même statut”, déclare l'ISO dans une nouvelle brochure. Ce document affine la distinction entre les normes internationales émanant du système ISO, élaborées au moyen de disciplines et principes reconnus et décrits avec précision, et les normes „privées”, développées par les consortiums industriels et, potentiellement, d'autres groupes

Mots clés: normes internationales, normes privées, barrières techniques au commerce, brochure ISO

Orice organizație poate afirma că a elaborat un standard, dar „standardele nu au toate același statut”, declară ISO în noua sa broșură. Acest document face distincția între standardele internaționale elaborate de ISO prin intermediul unor discipline și principii recunoscute și descrise cu precizie, și standardele „private”, elaborate de consorțiile industriale sau de alte grupuri.

Broșura *Standardele internaționale și standardele private*, apare într-un context marcat de dezbaterile cu privire la barierele tehnice pe care standardele private, din ce în ce mai numeroase, ar putea să le constituie pentru comerț și la confuzia care există pe piață cu privire la alegerea standardelor care să fie utilizate.

ISO avertizează că proliferarea standardelor private, în domenii precum: tehnologia informației, alimentația și problemele sociale și de mediu, poate crea confuzie în rândul utilizatorilor și consumatorilor, reducându-se astfel importanța lor pentru piață.

„În plus, declarațiile de conformitate, cu ajutorul metodelor de evaluare potențial incoerente, pot reduce, de asemenea, impactul acestor standarde private”, declară ISO.

ISO este o organizație neguvernamentală alcătuită din organisme naționale de standardizare din 159 de state. Aceste organisme întrețin, la rândul lor, puternice legături cu părțile interesate din industrie, cu guvernele și cu consumatorii. Această paletă largă de părți interesate, precum și procesele solide pe care le utilizează ISO pentru elaborarea standardelor, constituie baza unui consens între domenii și state cu privire la standardele internaționale.

ISO subliniază în broșură că standardele internaționale sunt elaborate potrivit principiilor stipulate de Comitetul pentru Eliminarea Barierelor Tehnice din Călea Comerțului, al Organizației Mondiale a Comerțului (OMC):

- transparență;

- deschidere;
- imparțialitate și consens;
- eficacitate și relevanță;
- coerență;
- răspuns la preocupările statelor în curs de dezvoltare.

Alte tipuri de standarde pot fi elaborate ca răspuns la necesitățile unor sectoare specifice sau ale unor segmente ale populației: perfect valide și pertinente pentru obiectul lor, ele nu trebuie, totuși, să fie considerate ca fiind echivalente cu standardele ISO. Aceste documente nu aderă la principiile mai sus-menționate și nu au celelalte caracteristici ale standardelor internaționale.

Întrucât standardele cu aplicare voluntară ale ISO și ale Comisiei Electrotehnice Internaționale respectă aceste principii, ele pot servi guvernelor ca sprijin tehnic pentru politicile publice și reglementări, în mod deosebit în domeniile: sănătate, securitate și mediu.

„Trebuie să se realizeze o coerență, o armonizare și o cooperare mai strânsă între elaboratorii standardelor private și sistemul standardizării internaționale”, declară ISO în broșură, conchizând: „În definitiv, trebuie îndeplinit obiectivul: „un standard internațional, o încercare, un certificat”, pentru ca standardele să fie acceptate la nivel mondial și să aibă impactul scontat”.

Broșura *Standardele internaționale și standardele private* poate fi achiziționată de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente (vanzari@asro.ro), str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Traducere: Maria Bratu – Comunicat de presă ISO nr. 1301/2010

EFORT COMUN ISO - CEI PENTRU EVALUAREA COMPETENȚEI LABORATOARELOR*

NORME ISO/CEI POUR JAUGER LES LABORATOIRES

Une nouvelle norme ISO/CEI établit des exigences harmonisées au plan international pour attester la compétence des organismes en charge d'évaluer les performances des laboratoires

Mots clés: laboratoires, évaluation de la conformité, exigences harmonisées, compétence, performance

Un nou standard ISO/CEI stabilește cerințe armonizate la nivel internațional pentru a încerca competența organismelor care se ocupă de evaluarea performanțelor laboratoarelor.

Competența continuă a laboratoarelor trebuie să fie temeinic stabilită. Acest lucru este imperativ pentru laboratoare și clienții lor. Această garanție de încredere este, de asemenea, esențială pentru celelalte părți interesate, precum: organismele de reglementare, cele de acreditare a laboratoarelor și alte organizații.

Standardul ISO/CEI 17043, *Evaluarea conformității. Cerințe generale referitoare la încercarea competenței*, specifică cerințe generale pentru competența furnizorilor de programe de încercare a competenței și pentru elaborarea și funcționarea acestora.

Încercarea competenței implică utilizarea comparațiilor între laboratoare la determinarea performanței unui laborator, în mod deosebit a performanței continue. Competența unui laborator este atestată de conformitatea sa cu standardul ISO/CEI 17025:2005, *Cerințe generale pentru competența laboratoarelor de încercări și etalonări*^{**}. Garanția că un laborator este în măsură să furnizeze date fiabile este obținută cu ajutorul comparațiilor între laboratoare, desfășurate de către organizatorii programelor de încercare a performanței, în conformitate cu standardul ISO/CEI 17043.

Noul standard se referă la managementul, planificarea, proiectarea și personalul angajat de organizatorii încercărilor performanței. În afară de cerințele referitoare la elaborarea și la realizarea programelor de încercare a performanței, standardul conține anexe informative

cu privire la următoarele aspecte:

- tipurile generale de programe de încercare a competenței;
- indicațiile referitoare la metodele statistice corespunzătoare;
- selecția și utilizarea programelor de încercare a competenței de către laboratoare, organismele de acreditare, cele de reglementare și celelalte părți interesate.

Standardul ISO/CEI 17043 înlocuiește cele două părți ale Ghidului ISO/CEI 43: 1997 și le aduce îmbunătățiri.

Dan Tholen, coordonator al grupului de experți care a elaborat standardul, a declarat: „Interesul pe care îl suscită ISO/CEI 17043 pe plan internațional este considerabil. Numeroși membri ai Organizației de Cooperare Internațională cu Privire la Acordul Laboratoarelor de Încercări (ILAC) prevede implementarea standardului și asigură deja instruire în acest sens. ILAC și organizațiile de cooperare regionale se pregătesc să își extindă acordurile de recunoaștere reciprocă, pentru a include în acestea încercarea competenței”.

Standardul ISO/CEI 17043, *Evaluarea conformității. Cerințe generale referitoare la încercarea competenței*, a fost elaborat de grupul de lucru GT 28, al Comitetului ISO pentru Evaluarea Conformității (ISO/CASCO) și poate fi achiziționat de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente (vanzari@asro.ro), str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

* Asociația de Standardizare din România – organismul național de standardizare – va adopta standardul ISO/CEI 17043, *Evaluarea conformității. Cerințe generale referitoare la încercarea competenței*, în luna mai 2010

** Asociația de Standardizare din România – organismul național de standardizare – a adoptat standardul EN ISO/CEI 17025:2005 cu indicativul SR EN ISO/CEI 17025:2005 și titlul: *Cerințe generale pentru competența laboratoarelor de încercări și etalonări*.

Traducere: Maria Bratu – Comunicat de presă ISO nr. 1303/2010

PROTECȚIA SECURITĂȚII ÎNREGISTRĂRILOR MEDICALE SUB FORMĂ ELECTRONICĂ

NOUVELLES LIGNES DIRECTRICES ISO POUR LA SÉCURISATION DES DOSSIERS MÉDICAUX ÉLECTRONIQUES

La sécurisation des dossiers électroniques est l'objet que visent deux documents ISO qui viennent de paraître. Ces documents - une spécification technique (TS) énonçant les principes fondamentaux et un rapport technique (TR) - proposent des lignes directrices harmonisées au plan international pour archiver les informations relatives aux patients

Mots clés: technologies de l'information, dossiers de santé électroniques, sécurisation, lignes directrices ISO

Protejarea securității înregistrărilor medicale sub formă electronică reprezintă obiectivul celor două documente ale ISO care au fost de curând publicate. Aceste documente – o specificație tehnică (TS) care enunță principiile fundamentale și un raport tehnic (TR) – propun linii directe armonizate pe plan internațional pentru arhivarea datelor referitoare la pacienți.

Ele țin seama de necesitățile unice ale domeniului sănătății, pentru care confidențialitatea și integritatea datelor au constituit întotdeauna probleme sensibile.

„Utilizarea tot mai intensă a tehnologiei informației în cadrul serviciilor de sănătate îmbunătățește calitatea serviciilor”, a declarat Pekka Ruotsalainen, șefă de proiect pentru cele două documente, **„dar ea sporește, se asemenea, problemele de confidențialitate, integritate, acces și responsabilitate, legate de date”.**

Întocmai ca și datele pe suport de hârtie, cele electronice se pot pierde; suporturi precum CD-urile pot fi distruse sau răstăcite, iar fișierele pot fi șterse în mod accidental. De asemenea, pe măsură ce tehnologia evoluează, citirea sau descifrarea informațiilor stocate pe suporturi sau pe formate devenite perimate (precum dischetele) se pot dovedi imposibile. În sfârșit, însușirea sau reproducerea ilicită a datelor fac parte, de asemenea, din riscurile care pot afecta înregistrările medicale ale pacienților.

Doamna Ruotsalainen consideră că: „Majoritatea statelor recurg de acum înainte la informatizarea datelor referitoare la pacienți. Standardele ISO oferă soluții pentru a asigura confidențialitatea și perenitatea acestor informații, indiferent de evoluția tehnologiei. Ca o consecință a mondializării, înregistrările medicale traversează frecvent frontierele naționale,

fapt care accentuează urgența stabilirii de specificații mondiale în acest sens”.

Specificația tehnică ISO/TS 21547:2010, *Informatică în domeniul sănătății. Cerințe de securitate pentru arhivarea înregistrărilor electronice referitoare la sănătate. Principii*, enunță principiile fundamentale indispensabile pentru protecția pe termen lung a înregistrărilor în domeniul sănătății, indiferent de format. Arhivarea este concepută ca un proces holistic care cuprinde: managementul, păstrarea, divulgarea și distrugerea definitivă a înregistrărilor.

Linii directe complementare referitoare la aplicarea ISO/TS 21547 sunt prevăzute în raportul tehnic ISO/TR 21548:2010, *Informatică în domeniul sănătății. Cerințe de securitate pentru arhivarea înregistrărilor electronice referitoare la sănătate. Linii directe*. Acest raport informativ furnizează, de asemenea, o metodă și instrumente practice pentru realizarea și managementul arhivelor electronice.

Cele două documente oferă împreună o soluție completă care permite luarea în calcul a unor necesități proprii domeniului sănătății: integritatea informațiilor electronice referitoare la sănătate – inclusiv, în ceea ce privește aspectele deontologice și juridice, protecția confidențialității și reglementarea privind accesul la informații și divulgarea lor.

De exemplu, spre deosebire de alte documente electronice, înregistrările pacienților trebuie să fie disponibile pe durata întregii lor vieți (să zicem, până la 100 de ani și chiar peste), în orice moment și în orice loc. Documentele ISO țin seama de caracterul dinamic al informațiilor referitoare la sănătate, destinate a fi modificate cu timpul, de caracterul lor confidențial și de cerințele ridicate referitoare la securitatea lor, în caz de transfer între organisme al serviciilor de acordare a îngrijirilor medicale.

În sfârșit, aceste documente iau în considerare noile inițiative din domeniul sănătății, în

mod deosebit tendința tot mai accentuată de autodeterminare a pacienților și participarea lor la deciziile privind sănătatea și accesul la datele care îi privesc.

Cele două documente au fost elaborate de comitetul tehnic ISO/TC 215, *Informatică în domeniul sănătății*.

ISO/TS 21547:2010, *Informatică în domeniul sănătății. Cerințe de securitate pentru arhivarea înregistrărilor electronice referitoare la sănătate. Principii*, și ISO/TR 21548:2010, *Informatică în domeniul sănătății. Cerințe de*

securitate pentru arhivarea înregistrărilor electronice referitoare la sănătate. Linii directoare, pot fi achiziționate de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente (vanzari@asro.ro), str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Traducere: Maria Bratu – Comunicat de presă ISO nr. 1304/2010

ASRO-ORGANISMUL DE CERTIFICARE SISTEME DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII (ASRO OC-SMC) A EMIS CERTIFICATE DE CONFORMITATE CU CERINȚELE STANDARDULUI SR EN ISO 9001: 2008 pentru:

în luna martie 2010:

S.C. UNIDATA S.R.L. București, pentru domeniile:

1812,1813 Tehnologia cardurilor (emitere și securizare carduri, producție carduri offset)

2620 Fabricarea de calculatoare de mare viteză și capacitate de stocare mare, fabricarea de calculatoare-server

4651 Comerț cu ridicata al calculatoarelor, echipamentelor periferice (inclusiv echipamente, dispozitive și accesorii de emitere, securizare, gestiune și control carduri) și a software-ului

4652 Comerț cu ridicata de componente și echipamente electronice și de telecomunicații (inclusiv carduri inteligente, informatice, magnetice și de loialitate)

6202 Activități de consultanță în tehnologia informației

6209 Alte activități de servicii privind tehnologia informației (inclusiv service echipamente IT și echipamente pentru tehnologia cardurilor)

S.C. URBAN SERV S.A. Botoșani, Jud. Botoșani, pentru domeniile:

3811, 3821, 4941 Colectarea, transportul și depozitarea controlată a deșeurilor nepericuloase

8129 Alte activități de curățenie n.c.a. (măturatul, spălatul, stropirea și întreținerea căilor publice și îndepărtarea zăpezii și a gheții

3832 Recuperarea materialelor reciclabile sortate

S.C. POZITRON MEDICAL INVESTIGATION S.R.L. Constanța, jud. Constanța, pentru domeniile:

8690 Alte activități referitoare la sănătatea umană - activități de imagistică medicală

MANAGEMENTUL PRODUCȚIEI AGRICOLE

UNE NORME ISO AU SERVICE DES AGRICULTEURS: GÉRER LA QUALITÉ DANS LA PRODUCTION AGRICOLE

Grâce à une nouvelle norme ISO relative à l'application d'un système de management de la qualité (SMQ) ISO 9001 à la production agricole, les agriculteurs peuvent désormais améliorer la performance générale et les résultats financiers de leur exploitation et accroître la confiance et la satisfaction des clients

Mots clés: production agricole, système de management de la qualité, performance, satisfaction des clients, lignes directrices ISO

Grație unui nou standard ISO referitor la aplicarea unui sistem de management al calității (SMC) ISO 9001 la producția agricolă, de acum înainte, agricultorii vor putea să îmbunătățească performanța generală și rezultatele financiare ale exploatării lor și vor putea spori încrederea și satisfacția clienților.

Noul standard, ISO 22006:2009, *Système de management al calității. Linii directoare pentru aplicarea ISO 9001:2008 la producția agricolă*, poate fi utilizat la exploatarea agricolă de toate dimensiunile, pentru toate tipurile de culturi.

ISO 22006:2009 reia fiecare din cerințele standardului ISO 9001:2008, explicând concret, pe etape, aplicarea demersului la managementul unei exploatare agricole, cu sugestii și sfaturi specifice domeniului și utilizând terminologia consacrată. Printre elementele distinctive unice figurează un tabel care conține toate activitățile unei întreprinderi agricole. Standardul permite să se determine modul în care se îmbină diversele activități și unde sunt necesare îmbunătățiri.

Directorul de proiect, Mark Ames, a afirmat: „Standardul ISO 22006 reia un sistem de management generic, recunoscut, și îl transpune în instrument concret, aplicabil la necesitățile specifice ale exploatarea agricole”.

După cum confirmă Richard Cantrill, coordonator al grupului de lucru (GT 12) al TC 34, care se ocupă de proiect, „Standardul constituie avantaj puternic pentru agricultori. Dacă crearea unui SMC poate implica inițial angajarea unor eforturi suplimentare, demersul, care se bazează pe activități uzuale, nu ar trebui, în

ansamblu, să genereze nici un cadru rigid și nici birocrație. Un SMC solid este sursa a importante avantaje categorice pentru agricultori, precum și pentru clienți și consumatori.

Standardul ISO 22006:2009 evidențiază cele opt principii de bază ale managementului calității standardului ISO 9001:2008 și le leagă de exploatarea agricole:

- orientarea către client;
- leadership;
- implicarea personalului;
- abordarea bazată pe proces;
- managementul prin abordare sistemică;
- îmbunătățirea continuă;
- abordarea faptelor pentru luarea deciziei;
- relații reciproc avantajoase cu furnizorii.

Standardul ISO 22006:2009 nu aduce nicio modificare sau adăugire la cerințele ISO 9001:2008. El nu are scopuri de certificare, dar poate constitui un instrument util în pregătirea certificării conform ISO 9001:2008.

Standardul ISO 22006 se înscrie în familia standardelor ISO 22000 elaborate de comitetul tehnic ISO/TC 34, *Produse alimentare*, specializat în domeniul produselor pentru hrana oamenilor și a animalelor, precum și în domeniul lanțurilor de aprovizionare conexe. Celelalte standarde din seria ISO 22000 sunt:

- ISO 22000:2005, *Système de management al siguranței alimentelor. Cerințe pentru orice organism din lanțul alimentar**;

* Asociația de Standardizare din România – organismul național de standardizare – a adoptat acest standard ca standard român. A se vedea tabelul de la sfârșitul comunicatului;

- ISO 15161:2001, *Linii directoare referitoare la aplicarea ISO 9001:2000 la industria alimentară și la industria băuturilor*;
- ISO/TS 22002-1:2009, *Programe de premise pentru siguranța alimentelor. Partea 1: Fabricarea alimentelor*;
- ISO/TS 22003:2007, *Sisteme de management al siguranței alimentelor. Cerințe pentru organismele care desfășoară auditul și certificarea sistemelor de management al siguranței alimentelor*;
- ISO/TS 22004:2005, *Sisteme de management al siguranței alimentelor. Recomandări pentru aplicarea ISO 22000:2005*;
- ISO 22005:2007, *Trasabilitatea în lanțul alimentar. Principii și cerințe fundamentale care se aplică la proiectarea sistemului și la implementarea sa*.

Standardul ISO 22006, *Sisteme de management al calității. Linii directoare pentru aplicarea ISO 9001:2008 la producția agricolă*, poate fi achiziționat de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente (vanzari@asro.ro), str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

INDICATIV	TITLU
SR EN ISO 22000:2005	Sisteme de management al siguranței alimentelor. Cerințe pentru orice organizație din lanțul alimentar
SRENISO22000:2005/AC:2006	Sisteme de management al siguranței alimentelor. Cerințe pentru orice organizație din lanțul alimentar
SR ISO 15161:2001	Linii directoare pentru aplicarea ISO 9001:2000 la industria alimentelor și a băuturilor
SR ISO/TS 22003:2007	Sisteme de management al siguranței alimentelor. Cerințe pentru orice organizație care efectuează audit și certificare a sistemelor de management al siguranței alimentelor
SR ISO/TS 22004:2006	Sisteme de management al siguranței alimentului. Recomandări de aplicare pentru ISO 22000:2005
SR EN ISO 22005:2007	Trasabilitatea în lanțul alimentar. Principii generale și cerințe fundamentale pentru proiectarea și implementarea sistemului

Traducere: Maria Bratu – Comunicat de presă ISO nr. 1280/2010

MATERIALELE DE REFERINȚĂ – IMPORTANȚA SOCIALĂ ȘI ECONOMICĂ

NOUVELLE BROCHURE ISO SUR L'IMPORTANCE ÉCONOMIQUE ET SOCIALE DES MATÉRIAUX DE RÉFÉRENCE

L'ISO a publié une nouvelle brochure sur le Comité de l'ISO pour les Matériaux de Référence (ISO/REMCO), dont les activités de normalisation appuient l'exactitude de mesure, élément essentiel de la vie quotidienne et de l'activité économique

Mots clés: matériaux de référence, exactitude de mesure, normalisation, brochure ISO

ISO a publicat o nouă broșură cu privire la Comitetul ISO pentru Materialele de Referință (REMCO), ale cărui activități de standardizare se referă la exactitatea măsurării, element esențial al vieții cotidiene și al activității economice.

Exactitatea măsurării este indispensabilă pentru detectarea conținutului critic de substanțe periculoase din alimentele pe care le consumăm, pentru stabilirea unui diagnostic precis al stării noastre de sănătate sau pentru a verifica dacă un lot de bare de oțel destinat construcției unui pod va prezenta caracteristicile de rezistență cerute.

Acest tip de măsurări cere instrumente de măsurare corect etalonate. Astfel, pentru a verifica exactitatea unui cântar, etalonarea va fi realizată cu ajutorul unei greutăți etalon. Etalonarea instrumentelor face să intervină materialele – kilogramul etalon, de exemplu, care sunt denumite „materiale de referință”.

Președintele ISO/REMCO, domnul Hendrick Emons, a afirmat: „Dacă decizii capitale pot fi luate la vederea unor rezultate ale unor măsurări, este fundamental ca datele măsurării să fie demne de încredere. Aplicarea corectă a procedurilor critice de măsurare trebuie să fie controlată cu ajutorul materialelor de referință asemănătoare cu materialul de supus încercării, a cărui valoare măsurată este deja cunoscută. Laboratoarele pot astfel să verifice exactitatea măsurărilor lor”.

ISO/REMCO are misiunea de a încuraja un efort internațional amplu pentru armonizarea și promovarea materialelor de referință, precum și producerea și aplicarea lor. Acest comitet a elaborat până în prezent șase ghiduri cu privire la diferite aspecte ale materialelor de referință și a contribuit la organizarea de simpozioane, workshop-uri și congrese.

Noua broșură descrie obiectivele ISO/REMCO și organizarea sa internă. Ea explică structura ghidurilor, oferă informații de bază, cu definiții referitoare la materialele de referință, precum și lista membrilor REMCO (33 de state participante și 3 membri observatori).

Broșura Informații cu privire la REMCO – *Comitetul ISO pentru Materialele de Referință*, publicată în franceză și engleză, poate fi achiziționată de la ASRO, Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente (vanzari@asro.ro), str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88. Ea este disponibilă și sub formă de fișier PDF pe Web site-ul ISO.

Traducere: Maria Bratu – Comunicat de presă ISO nr. 1292/2010

TRASABILITATEA PRODUSELOR ÎN LANȚUL LOGISTIC

UNE NOUVELLE NORME RFID DE L'ISO POUR TRACER LES PRODUITS DANS LA CHAÎNE LOGISTIQUE

Pour des raisons de sécurité et de fiabilité, la traçabilité des produits dans la chaîne logistique a pris une importance considérable ces dernières années. La nouvelle norme ISO 17367:2009 aidera les producteurs et les distributeurs à suivre les produits et à gérer leur traçabilité grâce à des étiquettes normalisées d'identification par radiofréquence (RFID)

Mots clés: produits, sécurité, fiabilité, traçabilité, chaîne logistique, RFID

Din motive de securitate și de fiabilitate, trasabilitatea produselor în lanțul logistic a căpătat o importanță considerabilă în acești ultimi ani. Noul standard ISO 17367:2009 va ajuta producătorii și distribuitorii să urmărească produsele și să gestioneze trasabilitatea lor grație etichetelor standardizate de identificare prin radiofrecvență (RFID).

Trasabilitatea constă în urmărirea unui produs și culegerea informațiilor care se referă la acesta în fiecare stadiu de producție, de prelucrare, distribuție și vânzare. Dezvoltarea identificării prin radiofrecvență a echipamentelor periferice și a aplicațiilor lor este indispensabilă dacă dorim să crească siguranța și fiabilitatea produselor de consum.

Standardul ISO 17367:2009, *Aplicații ale RFID la lanțul logistic. Etichetarea produsului*, definește caracteristicile RFID, care este utilizată în lanțul logistic, fiind aplicată la eticheta produsului. Standardul conține recomandări referitoare la:

- identificarea codificată a produsului;
- informații suplimentare referitoare la produs, pentru includerea lor în eticheta RFID;
- semantica și sintaxa datelor;
- protocolul de date care trebuie utilizat pentru interfața dintre aplicațiile de birotică și sistemul RFID;
- standardele referitoare la interfața hertziană dintre dispozitivul de citire RFID și eticheta RFID.

Craig K. Harmon, care prezidează TC 122/GT 10, a afirmat: „Standardul ISO 17367:2009 oferă o securitate sporită pentru produsele din lumea întreagă care utilizează tehnologia RFID. El va facilita și va face mai eficace schimbul mărfurilor în comerțul internațional și logistic”.

Standardul ISO 17367:2009 poate fi aplicat în numeroase industrii. El a fost elaborat pen-

tru a asigura compatibilitatea (la nivel fizic, dar și la nivelul comenzilor și al datelor) cu cele patru alte standarde internaționale clasificate sub titlul generic *Aplicații ale RFID la lanțul logistic*. Standardele internaționale din această serie sunt interoperabile și nu interferează între ele. Acestea sunt:

- ISO 17363:2007, *Aplicații ale RFID la lanțul logistic. Containere de marfă*;
- ISO 17364:2009, *Aplicații ale RFID la lanțul logistic. Elemente returnabile de transport (RTI)*;
- ISO 17365:2009, *Aplicații ale RFID la lanțul logistic. Unități de transport*;
- ISO 17366:2009, *Aplicații ale RFID la lanțul logistic. Împachetarea produsului*.

Aceste standarde internaționale definesc aspectele tehnice și ierarhia de date a informațiilor necesare fiecărui stadiu al lanțului logistic. Această serie de standarde a fost elaborată de comitetul tehnic ISO/TC 122/GT 10, *Ambalaje*, în colaborare cu ISO/TC 104, *Containere pentru transportul mărfurilor*.

TC 122/WG 10 a efectuat revizuirea acestei serii de standarde pentru a preciza metodele de codificare care pot fi utilizate și suportul pentru tehnologia senzorilor.

Standardul ISO 17367, *Aplicații ale RFID la lanțul logistic. Etichetarea produsului*, poate fi achiziționat de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente (vanzari@asro.ro), str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Traducere: Maria Bratu – Comunicat de presă ISO nr. 1293/2010

NOUTĂȚI LEGISLATIVE APĂRUTE ÎN LUNA MARTIE 2010

NOUVEAUTÉS LÉGISLATIVES PARUES AU MOIS DE MARS 2010

Steluța Manolache - jurist, administrator bază date reglementări tehnice, ASRO

L'article présente dans la première partie les nouveautés législatives publiées dans le Journal Officiel de l'Union Européenne et dans la seconde partie celles publiées dans le Journal Officiel de la Roumanie au mois de mars 2010, faisant référence aux normes.

Mot-clés: normes harmonisées, ascenseurs, compatibilité électromagnétique, limites de tension, produits de construction, retrait des normes, graines oléagineuses, systèmes antiprojections, sérotypes de salmonelles, spectre radioélectrique pour communications mobiles à bord des navires, logo de production biologique, évaluation des laboratoires, bandes de fréquence, soutien des métiers, instruments, inspection, produits biocides

Partea I - Legislație comunitară

Redăm mai întâi Comunicările Comisiei referitoare la publicarea titlurilor și a referințelor standardelor armonizate în temeiul a patru dintre directivele Noii Abordări, apoi două comunicări referitoare la retragerea a două standarde de pe listele de standarde armonizate și, în continuare, alte acte comunitare care fac referiri la standarde :

- Comunicarea Comisiei în cadrul implementării Directivei 95/16/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind armonizarea legislativă a statelor membre referitoare la **ascensoare**, publicată în C52 din 02.03.2010 ;
- Comunicarea Comisiei în cadrul punerii în aplicare a Directivei 2004/108/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la **compatibilitatea electromagnetică** și de abrogare a Directivei 89/336/CEE, publicată în C71 din 19.03.2010 ;
- Comunicarea Comisiei în cadrul punerii în aplicare a Directivei 2006/95/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la echipamentele electrice destinate utilizării în cadrul unor anumite **limite de tensiune**, publicată în C71 din 19.03.2010 ;
- Comunicarea Comisiei în cadrul implementării Directivei Consiliului 89/106/CEE din 21 decembrie 1988 privind armonizarea legislativă și administrativă a statelor membre referitoare la **produsele pentru construcții**, publicată în C71 din 19.03.2010;
- Decizia Comisiei din 18 martie 2010 de **retragere a trimiterii la standardul EN ISO 4869-4: 2000** „Acustică – Protectori individuali împotriva zgomotului – Partea 4: Măsurarea nivelurilor efective ale presiunii acustice a antifoanelor externe cu restituire a sunetului dependentă de nivel (ISO/TR 4869-4: 1998)” în conformitate cu Directiva 89/686/CEE a Consiliului, publicată în L69 din 19.03.2010 ;
- Decizia Comisiei din 19 martie 2010 de **retragere a referinței la standardul EN 353-1:2002** „Echipament individual de protecție împotriva căderilor de la înălțime – Partea 1: Opritori de cădere ghidați cu suport de ancorare rigid”, în conformitate cu Directiva 89/686/CEE a Consiliului, publicată în L75/23.03.2010;
- Regulamentul (UE) Nr. 178/2010 al Comisiei din 2 martie 2010 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 401/2006 în ceea ce privește **arahidele, alte semințe și fructe oleaginoase, fructele cu coajă tare, sâmburii de caise, lemnul dulce și uleiul vegetal**, publicat în L52 din 03.03.2010;
- Directiva 2010/19/UE a Comisiei din 9 martie 2010 de modificare, în sensul adaptării la progresul tehnic în **domeniul sistemelor anti-împroșcare ale unor categorii de vehicule și ale remorcilor acestora**, a Directivei 91/226/CEE a Consiliului și a Directivei 2007/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului, publicată în L72 din

- 20.03.2010;
- Regulamentul (UE) NR. 200/2010 al Comisiei din 10 martie 2010 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 2160/2003 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește obiectivul UE de **reducere a prevalenței anumitor serotipuri de *Salmonella* la efectivele reproducătoare adulte din specia *Gallus gallus***, publicat în L61 din 11.03.2010;
- Decizia Comisiei din 19 martie 2010 privind condițiile armonizate de **utilizare a spectrului de frecvențe radio pentru exploatarea serviciilor de comunicații mobile la bordul navelor** (servicii MCV) în Uniunea Europeană, publicată în L 72 din 20.03.2010 ;
- Regulamentul (UE) NR. 271/2010 al Comisiei din 24 martie 2010 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 889/2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului, în ceea ce privește **sigla Uniunii Europene pentru producție ecologică**, publicat în L84 din 31.03.2010.

Partea a II-a - Legislație națională

■ Acte normative care fac referiri la standarde

- **Ordinul Inspectoratului de Stat în Construcții nr. 153 din 11/03/2010 pentru aprobarea Procedurii privind evaluarea laboratoarelor de analiză și încercări în activitatea de construcții în vederea autorizării**, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 187 din 24/03/2010 are la bază, așa cum stipulează în Capitolul III, pe lângă o serie de acte normative, cerințele generale pentru competența laboratoarelor de încercări și etalonări din SR EN ISO CEI 17025:2005/AC:2007.
- Actul prevede în Capitolul VII etapele de desfășurare a procesului de autorizare, stabilind prin prevederile art. 15.(8) că evaluarea cunoștințelor profesionale ale șefului de laborator în construcții se va face pe baza unui chestionar scris, cuprinzând maximum 20 de întrebări tip grilă din domeniul de încercări specific laboratorului, al standardului SR EN ISO CEI 17025: 2005/AC: 2007 și al legislației în domeniu în vigoare.
- În Anexa Nr.1 a Procedurii se prevede că rapoartele de încercare trebuie să cuprindă cel puțin informațiile impuse de SR EN ISO CEI 17025: 2005/AC: 2007. Se prevede, de asemenea, că laboratorul trebuie să facă dovada instituirii și implementării unui sistem propriu de asigurare a calității corespunzător structurii sale de organizare, cu respectarea prevederilor SR EN ISO CEI 17025: 2005/AC: 2007 și SR EN ISO 9001/2008.
- **Decizia Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 168 din 09/03/2010 pentru armonizarea utilizării benzilor de frecvențe radio pereche 880-915 MHz, 925-960 MHz, 1710-1747,5 MHz și 1805-1842,5 MHz**, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 163 din 15/03/2010 constituie o transpunere a Directivei 2009/114/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009.
- Decizia stipulează definițiile următoare:
  - a) sistem UMTS înseamnă o rețea de comunicații electronice care este conformă cu standardele UMTS publicate de ETSI, în mod special EN 301908-1, EN 301908-2, EN 301908-3 și EN 301908-11;
  - b) sistem GSM înseamnă o rețea de comunicații electronice conformă cu standardele GSM publicate de ETSI, în mod special EN 301502 și EN 301511.
 Toate standardele europene menționate în decizie sunt adoptate ca standarde române și pot fi procurate de la ASRO.
- **Decizia Agenției pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii nr. 67 din 08/03/2010 privind aprobarea Procedurii de implementare a Programului național multianual pe perioada 2002-2012 pentru susținerea meșteșugurilor și artizanatului**, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. nr. 181 din 22/03/2010 stabilește că obiectivul general al Programului îl constituie stimularea dezvoltării meșteșugurilor și a micii industrii din România, a întăririi clasei de mici meșteșugari, care își desfășoară activitatea individual sau organizat prin intermediul asociațiilor ori al altor organizații, precum și creșterea numărului de locuri de muncă prin atragerea în astfel de activități a tinerei generații și a femeilor din toate zonele țării.
- Actul stabilește că se asigură ajutor financiar pentru o serie de servicii, printre care (în articolul 6.1. (1) k) este menționată certificarea unui sistem de management

al calității/mediului/sănătății și securității muncii/ siguranței produselor alimentare, în conformitate cu unul din standardele: SR EN ISO 9001:2008 (sisteme de management al calității); SR EN ISO 14001:2000 (sisteme de management de mediu); SR EN ISO 22000:2005 (managementul siguranței produselor alimentare); SR OHSAS 18001:2008 (Sisteme de management al sănătății și securității ocupaționale).

■ **Alte acte normative de interes pentru mediul de afaceri**

- *Ordinul Biroului Român de Metrologie Legală nr. 48 din 08/03/2010 pentru aprobarea Listei oficiale a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal L.O. – 2010*, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 181 din 22/03/2010
- *Ordinul Autorității Naționale Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor nr. 16 din 16/03/2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate*, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 194 din 26/03/2010
- *Ordinul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 65 din 17/03/2010 pentru aprobarea regulilor privind organizarea sistemului de inspecție și certificare, de aprobare a organismelor de inspecție și certificare și de supraveghere a activității organismelor de control*, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 199 din 30/03/2010
- *Ordinul comun al Ministerului Sănătății, Ministerului Mediului și Pădurilor și al Autorității Naționale Sanitară Veterinară și Pentru Siguranța Alimentelor nr. 10/368/11 din 17/03/2010 privind aprobarea procedurii de avizare a produselor biocide care sunt plasate pe piață pe teritoriul României*, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 196 din 29/03/2010

STANDARDUL ROMÂN SR EN ISO 7218:2007 – TRADUS DE CURÂND ÎN LIMBA ROMÂNĂ – STANDARD DE BAZĂ ÎN DOMENIUL SIGURANȚEI ALIMENTARE

LA NORME ROUMAINE SR EN ISO 7218:2007 – RÉCEMMENT TRADUITE EN ROUMAIN – NORME DE BASE DANS LE DOMAINE DE LA SÉCURITÉ ALIMENTAIRE

Mihaela Anghelescu, expert standardizare, Serviciul Redacție-Marketing, ASRO

La norme roumaine SR EN ISO 7218:2007, *Microbiologie des denrées alimentaires et des fourrages. Exigences générales et guide pour les examens microbiologiques*, est une norme de référence dans le domaine de la microbiologie alimentaire, qui présente les principales mesures devant être utilisées dans toutes les étapes du processus d'examen microbiologique des aliments dans les laboratoires qui font des tels examens

Mots clés : microbiologie, microbiologie des aliments, examens microbiologiques, laboratoire

În cadrul Uniunii Europene, există o preocupare permanentă ca alimentele consumate să fie sigure și sănătoase. În acest scop, s-au stabilit strategii de siguranță alimentară, în vederea menținerii riscurilor la un nivel minim, cu ajutorul standardelor elaborate pe baza celor mai avansate cunoștințe științifice.

Cu mai mult timp în urmă, termenul de „siguranță alimentară” se referea la siguranța substanțelor chimice din alimente, în timp ce, pentru siguranța microbiologică a acestora, se utiliza termenul de igienă alimentară. Mult

timp, autoritățile competente, precum și consumatorii, au acordat o atenție mai mare siguranței chimice a alimentelor decât riscurilor prezente în alimente a microorganismelor care pot cauza toxiinfecții alimentare. Această situație s-a schimbat în cele mai multe țări, în prezent „siguranța alimentară” incluzând și prevenirea toxiinfecțiilor alimentare microbiene.

Pentru a preveni accidentele provocate de produsele alimentare și repercusiunile acestora asupra sănătății oamenilor, în toate țările se iau măsuri de întărire a securității alimentare și de

creștere a vigilenței cu producătorii și comercianții de alimente.

În acest scop, ISO - la nivel internațional, în cadrul comitetului tehnic TC 34, *Produse alimentare (Food Products)*, subcomitetul SC9, *Microbiologie (Microbiology)* și CEN - la nivel european, în cadrul comitetului tehnic CEN/TC 275, *Analize ale alimentelor - Metode orizontale (Food analysis - Horizontal methods)*, au elaborat o serie de standarde internaționale, respectiv europene, referitoare la microbiologia alimentelor și a furajelor și la metodele de detectare și numărare a microorganismelor din produsele alimentare.

În anul 2007, ISO/TC 34 SC 9, împreună cu CEN/TC 275, au elaborat standardul ISO 7218:2007, respectiv EN ISO 7218:2007, *Microbiologia alimentelor și furajelor. Cerințe generale și ghid pentru examenele microbiologice*, standard foarte important în domeniu, care descrie măsurile principale care trebuie luate în diferitele etape ale procesului de examinare microbiologică a alimentelor.

Standardul european a fost adoptat ca standard român SR EN ISO 7218:2007, *Microbiologia alimentelor și furajelor. Cerințe generale și ghid pentru examenele microbiologice*, în cadrul comitetului tehnic CT 95 - *Metode orizontale de analiză a produselor agroalimentare*.

Acest standard prezintă cerințele generale și indicațiile de utilizare principale pentru trei direcții principale:

- implementarea standardelor specifice din domeniul microbiologiei alimentare pentru detectarea și numărarea microorganismelor;
- elaborarea și aplicarea bunelor practici de laborator pentru laboratoarele de microbiologie alimentară;
- elaborarea ghidurilor pentru acreditarea laboratoarelor de microbiologie alimentară (acest standard internațional descrie cerințele tehnice conform ISO/CEI 17025:2005 pentru acreditarea laboratoarelor de microbiologie de către organismele naționale).

Scopul acestui standard este de a contribui la asigurarea unor examinări microbiologice corecte, la asigurarea că tehnicile generale utilizate la realizarea acestor examinări sunt aceleași în toate laboratoarele și la asigurarea securității personalului care își desfășoară activitatea în laboratoare, prin prevenirea riscurilor de infecții.

Standardul cuprinde, de asemenea, cerințe noi privind metrologia echipamentelor și managementul calității în laboratoare, precum

și tehnologii noi utilizate pentru examinările microbiologice cât mai complete ale alimentelor.

Acest standard se aplică în domeniul microbiologiei alimentelor, a furajelor pentru animale, a mediului de producție a alimentelor și a mediului de producție primar. Standardul acoperă domeniul examinărilor microbiologice, în vederea depistării bacteriilor, drojdiilor și mucegaiurilor.

În timpul efectuării examinărilor microbiologice, este extrem de important să fie izolate și numărate numai acele microorganisme care sunt prezente în probe; de asemenea, este important ca microorganismele să nu contamineze mediul. Pentru a se putea realiza acest lucru, este necesar să se acorde atenție igienei personalului și să se utilizeze tehnici de lucru care să asigure cât mai mult posibil eliminarea contaminării din afară.

În scopul efectuării corecte a examinărilor, este necesar să se aibă în vedere anumite precauții încă din faza de construcție și de echipare a laboratorului. De aceea, standardul descrie principiile de proiectare și organizare pentru configurarea unui laborator de microbiologie.

Aceste precauții trebuie să fie avute în vedere nu numai din motive de igienă, dar și pentru a asigura o bună fiabilitate a rezultatelor. Standardul prezintă principalele măsuri care urmează a fi luate în toate etapele procesului de examinare microbiologică, de la recepționarea probelor, până la întocmirea rapoartelor de încercare și dezafectarea probelor.

Dacă indicațiile prezentate în acest standard vor fi aplicate în practică, atunci acesta va contribui la menținerea sănătății și securității personalului din laboratoare, precum și la satisfacția consumatorului cu privire la serviciile oferite de aceste laboratoare.

În cadrul comitetului tehnic CT 95, Metode orizontale de analiză a produselor agroalimentare, au fost adoptate în ultimii ani următoarele standarde române din domeniul microbiologiei alimentelor și furajelor:

SR CEN ISO/TS 11133-1:2009	Microbiologia alimentelor și furajelor. Ghid de preparare și obținere a mediilor de cultură. Partea 1: Ghid general de asigurare a calității pentru pregătirea mediilor de cultură în laborator
SR CEN ISO/TS 11133-2:2009	Microbiologia alimentelor și furajelor. Ghid de preparare și obținere a mediilor de cultură. Partea 2: Ghid teoretic pentru încercări de performanță ale mediilor de cultură
SR EN ISO 10273:2009	Microbiologia alimentelor și nutrețurilor. Metodă orizontală pentru detectarea Yersinia enterocolitica prezumptiv patologică
SR EN ISO 6579:2003/A1:2007	Microbiologia produselor alimentare și furajere. Metodă orizontală pentru detectarea bacteriilor din genul Salmonella. Amendament 1: Anexa D: Detectia Salmonella spp. din materii fecale de animale și din probe de mediu din etapa de producție primară
SR EN ISO 6887-2:2009	Microbiologia alimentelor și nutrețurilor. Pregătirea probelor pentru analiză, a suspensiei inițiale și a diluțiilor decimale pentru examen microbiologic. Partea 2: Reguli specifice pentru pregătirea cărnii și a produselor din carne
SR EN ISO 6887-3:2009	Microbiologia alimentelor și nutrețurilor. Pregătirea probelor pentru analiză, a suspensiei inițiale și a diluțiilor decimale pentru examen microbiologic. Partea 3: Reguli specifice pentru pregătirea peștelui și a produselor din pește
SR ISO 15213:2009	Microbiologia alimentelor și nutrețurilor. Metodă orizontală pentru enumerarea bacteriilor sulfito-reducătoare care se dezvoltă în condiții anaerobe
SR ISO 16649-1:2007	Microbiologia alimentelor și nutrețurilor. Metoda orizontală pentru enumerarea coloniilor de Escherichia coli beta-glucuronidază pozitive. Partea 1: Tehnica de numărare a coloniilor la 44 grade C folosind membrane și 5-bromo-4-cloro-3-indolil beta-D-glucuronat
SR ISO 16649-2:2007	Microbiologia alimentelor și nutrețurilor. Metodă orizontală pentru enumerarea Escherichia coli pozitive la beta-glucuronidază. Partea 2: Tehnica de numărare a coloniilor la 44 grade C folosind 5-bromo-4-cloro-3-indolil beta-D-glucuronat
SR ISO 17604:2009	Microbiologia alimentelor și nutrețurilor. Prelevarea eşantioanelor din carcase pentru analiza microbiologică
SR ISO 18593:2007	Microbiologia alimentelor și nutrețurilor. Metode orizontale privind tehnicile de eşantionare de pe suprafețe folosind plăci de contact și tamponare
SR ISO 21527-1:2009	Microbiologia alimentelor și nutrețurilor. Metodă orizontală pentru enumerarea drojdiilor și mucegaiurilor. Partea 1: Tehnica de numărare a coloniilor din produse cu activitatea apei mai mare de 0,95
SR ISO 21527-2:2009	Microbiologia alimentelor și nutrețurilor. Metodă orizontală pentru enumerarea drojdiilor și mucegaiurilor. Partea 2: Tehnica de numărare a coloniilor din produse cu activitatea apei mai mică sau egală cu 0,95
SR ISO 21528-1:2008	Microbiologia alimentelor și nutrețurilor. Metodă orizontală pentru detectia și enumerarea Enterobacteriaceelor. Partea 1: Detectia și enumerarea prin tehnica MPN cu preîmbogățire
SR ISO 21528-2:2007	Microbiologia alimentelor și nutrețurilor. Metodă orizontală pentru detectia și enumerarea Enterobacteriaceelor. Partea 2: Metoda de enumerare a coloniilor
SR ISO 21807:2009	Microbiologia alimentelor și nutrețurilor. Determinarea activității apei
SR ISO 4831:2009	Microbiologia alimentelor și furajelor. Metodă orizontală pentru detectarea și enumerarea bacteriilor coliforme. Tehnica numărului cel mai probabil
SR ISO 4832:2009	Microbiologia alimentelor și furajelor. Metodă orizontală pentru enumerarea bacteriilor coliforme. Metoda numărării coloniilor
SR ISO 7251:2009	Microbiologia alimentelor. Metodă orizontală pentru detectarea și enumerarea Escherichia coli prezumtive. Tehnica numărului cel mai probabil
SR ISO/TS 10272-2:2007	Microbiologia alimentelor și nutrețurilor. Metodă orizontală pentru detectia și enumerarea Campylobacter spp. Partea 2: Tehnica de enumerare a coloniilor
SR ISO/TS 16649-3:2009	Microbiologia alimentelor și nutrețurilor. Metodă orizontală pentru enumerarea coloniilor de Escherichia coli beta-glucuronidază pozitive. Partea 3: Tehnica numărului cel mai probabil utilizând bromo-5-chloro-4-indolil-3 β-D-glucuronat

Standardele menționate în acest articol pot fi procurate de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente (vanzari@asro.ro), str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

COLABORAREA DINTRE STANDARDIZARE ȘI CERCETARE: PÂRGHIE PENTRU CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII PRODUSELOR ROMÂNEȘTI

LA COLLABORATION ENTRE LA NORMALISATION ET LA RECHERCHE: LEVIER POUR L'AUGMENTATION DE LA COMPÉTITIVITÉ DES PRODUITS ROUMAINS

Jeni Toma, expert standardizare, ASRO

Les chercheurs ont un rôle très important à jouer dans la compétitivité des produits roumains sur le marché européen et ils se doivent d'être les premiers à connaître les règles en Europe. Dans leur activité de mise en oeuvre des résultats de la recherche dans la vie quotidienne, les chercheurs doivent partir d'un niveau de base, généralement accepté par le marché, à savoir des normes européennes (les normes offrant des solutions acceptables mutuellement, essayées et utilisées par divers partenaires).

En tant qu'utilisateurs des normes, les chercheurs et les ingénieurs effectuant des projets techniques commencent leur activité d'un niveau ayant déjà été validé par le marché. Les normes existant représentent la base à partir de laquelle l'activité de recherche doit commencer et se développer et, en revanche, la recherche devrait fournir à son tour, la base pour les normes de l'avenir, ce cycle conduisant à un progrès permanent

Mots clés: marché européen, norme, normalisation, compétitivité, collaboration, recherche

Prin aderarea la Uniunea Europeană, piața românească a devenit, practic, piață europeană, iar participanții trebuie să respecte regulile europene, trebuie să furnizeze servicii și produse la nivel european. Din punct de vedere tehnic, nivelul acestei piețe este marcat de standardele europene.

De asemenea, procesul de globalizare aduce cu sine o gamă largă de drepturi și obligații pentru cetățeni: dreptul la siguranță, la securitate, sănătate și accesul la informație, precum și obligațiile de a proteja mediul înconjurător și de a respecta siguranța, proprietatea și intimitatea celorlalți. Standardele ajută cetățenii să își exercite aceste drepturi și obligații, furnizând, de exemplu, cerințe pentru protecția consumatorilor, garantând calitatea și siguranța produselor și serviciilor, definind cerințe sau oferind linii directe referitoare la protecția mediului înconjurător sau la alte aspecte importante pentru cetățeni, care includ sănătatea, securitatea, informarea și comunicarea și comerțul echitabil.

O lume fără standarde și-ar înceta în scurt timp dezvoltarea. Transportul și comerțul ar fi paralizate. Internetul pur și simplu nu ar mai funcționa. Disfuncționalități și pene ar afecta sute de mii de sisteme care depind de tehnologia informației și de comunicații – serviciile publice, cele bancare, de îngrijire a sănătății, de control al traficului aerian, serviciile de urgență, de ajutor în caz de dezastru sau chiar diplomația internațională. Foarte multe aspecte ale lumii

moderne depind în mare măsură de standarde.

De aceea, în condițiile actuale ale globalizării economiei, se tinde către o compatibilitate cât mai mare a criteriilor de evaluare a produselor și serviciilor, iar standardele devin instrumente importante de comunicare, informare și de stabilire a nivelului tehnic pentru o anumită categorie de produse sau servicii.

Standardele sunt utile pentru organizațiile din industrie și afaceri de toate tipurile, pentru guverne și organisme de reglementare, pentru organizații comerciale, pentru specialiștii din evaluarea conformității, pentru furnizori și cumpărători ai produselor și serviciilor din sectoarele publice și private, și în fine, pentru oameni, în general, în rolul lor de consumatori și utilizatori finali.

Standardele contribuie la realizarea, producerea și furnizarea unor produse și servicii mai eficiente, mai sigure și mai compatibile cu mediul. Acestea fac comerțul între țări mai ușor și mai corect, furnizează guvernelor o bază tehnică pentru legislația din domeniul sănătății, securității și mediului și ajută la transferul de tehnologie către țările în curs de dezvoltare. Standardele conduc, de asemenea, la protecția consumatorilor și utilizatorilor produselor și serviciilor.

Trăim într-o lume dominată profund de standarde. Necesitatea standardelor nu este un fenomen nou. Funcțiile standardelor sunt diverse, dar două sunt cele mai importante: compatibilitatea și informația. Prin utilizarea

unor standarde comune, partenerii anonimi pe piață pot comunica, pot avea așteptări comune asupra unuia sau altuia dintre produse. Orice firmă care își dorește un succes de piață caută să-și îmbunătățească performanțele utilizând standardele în funcție de necesitățile dictate de piața pe care activează. Utilizarea acestora este voluntară, dar dacă o organizație a luat decizia să respecte anumite standarde corespunzătoare domeniului său de activitate și a încheiat contracte pe baza lor sau a declarat utilizarea standardelor, atunci standardul devine un instrument obligatoriu pentru acea organizație.

Din toate aceste motive, standardele constituie referențiale care stau la baza creșterii competitivității produselor românești pe piața europeană (când sunt aplicate standarde europene) sau pe piața internațională (când sunt aplicate standarde internaționale). Și tot din aceste motive, activitatea de cercetare-dezvoltare trebuie să aibă la bază standardele.

DAR CE SUNT STANDARDELE?

Definiția oficială a standardului a fost stabilită, pentru început în Ghidul ISO/CEI 2:2004, care a fost adoptat ca standard european EN 45020:2006 și apoi ca standard român SR EN ISO 45020:2007 - *Standardizarea și activități conexe. Vocabular general.*

„Standardul este un document stabilit prin consens și aprobat de un organism recunoscut, care furnizează, pentru utilizări comune și repetate, reguli, linii directoare sau caracteristici pentru activități sau rezultatele lor, în scopul obținerii unui grad optim de ordine într-un context dat.”

Dincolo de definiția oficială, practica a simplificat definiția standardului plecând mai mult de la utilitatea acestuia. Astfel, un standard reprezintă un limbaj comun care promovează circuitul bunurilor între cumpărător și vânzător și protejează bunăstarea generală. Această definiție este construită pe rolul și scopul standardelor și stabilește importanța standardelor pentru orice companie plasându-le, împreună cu reglementările tehnice, în rândul documentelor de referință externe care trebuie să stea la baza politicilor și practicilor companiilor. Toate aceste documente de referință care conduc la evoluția unei organizații trebuie avute în vedere la dezvoltarea proiectelor de cercetare, în special a celor de cercetare aplicată care se adresează direct economiei.

Standardul este cea mai bună și cea mai

simplă cale posibilă pentru a comunica, pentru a cunoaște nivelul tehnic unanim acceptat pe plan național, european sau internațional și, nu în ultimul rând, este cea mai simplă cale pentru proiectarea și dezvoltarea practicilor de management. De asemenea, standardele reprezintă cea mai economică și simplă cale de a demonstra conformitatea unui produs cu cerințele esențiale din directive sau alte acte normative. Într-un context mondial încă instabil, variat, chiar contrastant, standardele constituie un factor de precizie, ordine și înțelegere.

Un rol deosebit în competitivitatea produselor românești pe piața europeană le revine cercetătorilor, care trebuie să fie primii care să cunoască regulile jocului european. În activitatea lor de implementare a rezultatelor cercetării în viața de zi cu zi, cercetătorii trebuie să plece de la un nivel de bază general acceptat pe piață, și anume de la standardele europene, deoarece acestea promovează soluții acceptate de comun acord, verificate și utilizate de diverși parteneri. Ca utilizatori ai standardelor, cercetătorii și proiectații câștigă timp și bani prin faptul că își demarează activitatea de la un nivel deja validat, ceea ce elimină riscul dezvoltării unui proiect care nu va avea cerere pe piață. De asemenea, se impune chiar utilizarea standardelor specifice pieței pentru care sunt prevăzute produsele, pentru ca acestea din urmă să fie compatibile și interschimbabile cu ceea ce există deja pe piață.

Dar un rol și mai important în activitatea de standardizare îl pot juca cercetătorii, prin inițierea de standarde și prin participarea efectivă la realizarea lor. Printr-o colaborare eficientă, se poate realiza o sincronizare mai bună între dezvoltarea tehnologică și standardizare. Această colaborare are ca rezultat transferul beneficiilor dezvoltării tehnologice mai rapid și mai ușor către industrie și societate.

Deci, standardele existente sunt nivelul de bază de la care trebuie să plece și să progreseze activitatea de cercetare, iar aceasta, la rândul ei, trebuie să furnizeze baza pentru standardele viitoare, acest ciclu conducând la progres continuu.

ASRO a devenit membru CEN/CENELEC din 2006, lucru care ne permite să participăm la activitatea de standardizare europeană de la faza de elaborare a unei teme noi, până la votul final, și care a adus după sine dreptul de a vota aprobarea acestor standarde. Puterea de vot a României în structurile de standardizare europene are o pondere de 14 puncte, pondere care ne situează pe locul șapte printre țările mem-

bre, dar care ne obligă și să tratăm cu foarte multă seriozitate activitatea de standardizare.

De aceea, se impune o implicare mult mai mare a elitei tehnice românești, formată din cercetători și profesori universitari, în elaborarea standardelor, implicare care nu trebuie să se oprească doar la nivelul de observații la traduceri, ci trebuie să meargă până la participarea efectivă la elaborarea standardelor, atât la nivel național, cât și internațional și european. Cunoștințele și experiența acumulate în activitatea de cercetare și dezvoltare constituie o bază temeinică pentru ca, cercetătorii români să participe chiar în grupele de lucru care realizează proiectele de standarde, să-și impună punctul de vedere, astfel încât standardul final să reprezinte și ceea ce dorește România.

De asemenea, o implicare ar trebui să existe și în realizarea de broșuri, cărți, ghiduri care să „traducă” standardele pe înțelesul tuturor utilizatorilor care nu întotdeauna dispun de o pregătire tehnică suficientă pentru a le putea implementa în activitățile lor. Acestea nu numai că pot fi o sursă de venituri, dar pot face mai ușoară comunicarea între cei implicați în cercetare-dezvoltare și cei care beneficiază de această activitate.

Până în momentul de față, în România, au existat colaborări foarte bune între institutele de cercetare și dezvoltare și ASRO, care au condus la elaborarea a numeroase standarde

române și adoptarea a peste 17 500 de standarde europene ca standarde române. Au existat colaborări pe diverse programe, cum ar fi CALIST și INFRAS, dar și colaborări în afara acestor programe.

În 2004, numărul de specialiști implicați în activitatea de standardizare era peste 2 500, în 2009 acest număr a scăzut sub 2 000, dar din aceștia circa 53% provin din institutele de cercetare-dezvoltare, ceea ce arată în continuare un interes crescut al acestor organizații pentru activitatea de standardizare.

Concluzia care se trage este că legătura dintre standardizare și cercetare există încă, și s-a văzut prin participarea comună la diverse proiecte și prin adoptarea numeroaselor standarde europene, dar ar trebui să se dezvolte în continuare, mai ales în direcțiile menționate mai sus, și anume:

- participarea efectivă la elaborarea standardelor europene și internaționale;
- realizarea și publicarea de broșuri, ghiduri etc. pe baza standardelor existente;
- participarea la acțiuni comune de informare (seminarii, simpozioane, cursuri);
- participarea în comun la proiecte care să conducă la creșterea competitivității produselor românești, prin implementarea standardelor europene și internaționale în economia românească.

Deveniți membru ASRO ACUM!

Asociația de Standardizare din România este conform legii singurul organism autorizat din țară care vă poate oferi standardele europene adoptate în ultima perioadă în număr foarte mare (17 613) precum și standardele române originale sau cele internaționale ISO, CEI adoptate, aflate în colecția națională de standarde, care, în acest moment, are 28 887 de standarde în vigoare.

Indiferent de mărimea companiei dvs., asigurați-vă că standardele își joacă importantul lor rol în succesul afacerii pe care o dețineți.

Procurați-vă din timp standardele necesare activității dumneavoastră!
Noi vă ajutăm să o faceți în condiții avantajoase.

ACUM vă este oferită oportunitatea de a deveni membru ASRO, care vă aduce numeroase **avantaje financiare**.

Cu numai **1500 Lei**, cotizația anuală, membrii beneficiază de următoarele reduceri și gratuități:

GRATUIT, veți primi principalele publicații din domeniul standardizării:

- Abonament la revista *Standardizarea*;
- Abonament la *Buletinul Standardizării*;
- *InfoStandard* monopost fără actualizare.

Alte facilități:

- 25% din prețul abonamentului la standardele române;
- 25% din tariful perceput certificării produselor dvs.;
- 10% din tariful cursurilor organizate de ASRO;

GRATUIT, beneficiați de instruirea responsabilului cu standardizarea din firma dvs.

Consultați site-ul ASRO www.asro.ro pentru informații suplimentare.

Contactați-ne ACUM pentru a beneficia și dvs. cât mai repede de toate avantajele de care se bucură membrii ASRO!

Revista „Standardizarea” este editată de Editura STANDARDIZAREA
Telefon : 021-316 99 74, e-mail: editura@asro.ro , www.standardizarea.ro

Răspunderea privind corectitudinea informațiilor prezentate revine în întregime autorilor. Reproducerea totală sau parțială a materialelor este interzisă, fără acordul scris al redacției.

Revista „Standardizarea” se poate procura prin abonament sau la liber numai de la ASRO.

Costul unui abonament anual este de 163,5 lei, TVA inclus.

Prețul unui număr din revista „Standardizarea”, în afara abonamentului, este de 15,5 lei, TVA inclus

Organisme internaționale de standardizare

ISO – Organizația Internațională de Standardizare (înființată în 1947)

Domenii de activitate: elaborare de standarde pentru produse și servicii în domeniul neelectric (servicii, construcții, chimie, agricultură, standarde fundamentale, produse de uz casnic și timp liber, inginerie mecanică, materiale metalice, materiale nemetalice, sănătate, mediu și protecția vieții, transport și ambalaje) și tehnologia informației (JTC 1) și sisteme de certificare și acreditare.

Număr de membri: 159 membri

Număr de comitete tehnice: 209

Număr de documente de standardizare în vigoare: peste 18 000

CEI – Comisia Electrotehnică Internațională (înființată în 1907)

Domenii de activitate: elaborare de standarde pentru produse și servicii în domeniul electric (standarde generale în electrotehnică, electronică, inginerie electrică), sisteme de certificare și acreditare.

Număr de membri: 76 membri, 83 asociați

Număr de comitete tehnice: 174

Număr de documente de standardizare în vigoare: 6 146

ITU – Uniunea Internațională pentru Telecomunicații (înființată în 1865)

Domeniu de activitate: telecomunicații

Număr de membri: 191 de state membre, peste 700 de membri clasificați pe sectoare de activitate și 100 de membri afiliați

Organisme europene de standardizare

CEN – Comitetul European de Standardizare (înființat în 1961)

Domenii de activitate: elaborare de standarde pentru produse și servicii în domeniul neelectric (servicii, construcții, chimie și agricultură, standarde fundamentale, produse pentru casă și timp liber, inginerie mecanică, materiale metalice, materiale nemetalice, sănătate, mediu și protecția vieții, transport și ambalaje), sisteme de certificare și acreditare.

Număr de membri: 31 membri, 19 afiliați

Număr de comitete tehnice: 292

Număr de documente de standardizare în vigoare: 13 829

CENELEC – Comitetul European de Standardizare pentru Electrotehnică (înființat în 1973)

Domenii de activitate: elaborare de standarde pentru produse și servicii în domeniul electric (standarde generale în electrotehnică, electronică, inginerie electrică), sisteme de certificare și acreditare.

Număr de membri: 31 membri, 11 afiliați

Număr de comitete tehnice: 72

Număr de documente de standardizare în vigoare: 6 169

ETSI – Institutul European de Standardizare pentru Telecomunicații (înființat în 1993)

Domenii de activitate: elaborare de standarde pentru produse și servicii în domeniul telecomunicațiilor și sisteme de certificare și acreditare.

Număr de membri: peste 700 din 60 de țări

Număr de comitete tehnice: 32

Număr de documente de standardizare în vigoare: 21 343

ASOCIAȚIA DE STANDARDIZARE DIN ROMÂNIA – ASRO
ADRESĂ POȘTALĂ: Str. Mendeleev, nr. 21-25, 010362, sector 1, București, ROMÂNIA,
e-mail: vanzari@asro.ro, marketing@asro.ro, www.asro.ro
Secretariat Director General: Tel: 021/316 32 96, Fax: 021/316 08 70
Direcția Standardizare: Director: Tel/Fax: 021/315 58 70; Tel: 021/310 43 08, 021/310 43 09, 021/312 47 44
Direcția Publicații: Director: Tel: 021/316 77 24
Serviciu vânzări-abonamente: Tel: 021/316 77 25, Fax: 021/317 25 14, 021/312 94 88

Birou Cooperare Internațională: Tel: 021/316 77 26
Birou Imagine și Relații Parteneriale: Tel: 021/312 94 89
Centrul pentru schimb de informații: Tel: 021/316 99 74
Serviciu Formare profesională: Tel/Fax: 021/313 55 26
Organismele de Certificare: Tel: 021/313 55 16
Marketing-Redacție, Drepturi de autor: Tel: 021/316 99 74
Biblioteca ASRO: Tel: 021/230 73 20; 021/230 36 60/1482;
021/314 34 00/1482
Biblioteca electronică: 021/316 77 25